

INFORME 3/2008

HOSPITAL
DE TORTOSA
VERGE DE
LA CINTA
CONTRACTACIÓ
DE SERVEIS
AUXILIARS I
COMPLEMENTARIS
EXERCICI 2006

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 3/2008

**HOSPITAL
DE TORTOSA
VERGE DE
LA CINTA**
CONTRACTACIÓ
DE SERVEIS
AUXILIARS I
COMPLEMENTARIS
EXERCICI 2006

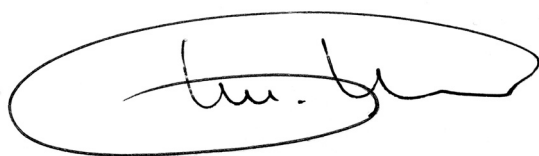
MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

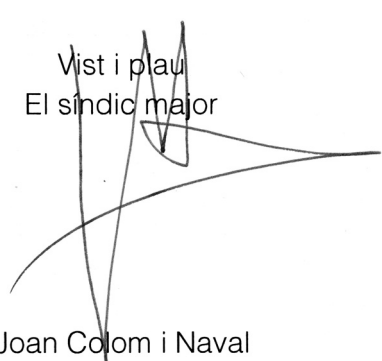
Que a Barcelona, el dia 29 de gener de 2008, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l'Excm. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sr. Agustí Colom i Cabau, Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Ernest Sena i Calabuig, Sr. Jaume Amat i Reyero, i Sr. Jordi Pons i Novell, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr. Agustí Colom i Cabau, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 3/2008, relatiu a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, contractació de serveis auxiliars i complementaris, exercici 2006.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 8 de febrer de 2008

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia.....	8
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	8
1.2.1. Antecedents i activitat	8
1.2.2. Estructura organitzativa.....	8
1.2.3. Control intern	10
1.2.4. Normativa	10
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	11
2.1. CONTRACTES ADMINISTRATIUS DE SERVEIS	12
2.1.1. Servei de bugaderia	13
2.1.2. Servei de neteja i jardineria	15
2.1.3. Servei de seguretat	20
2.2. CONTRACTES ADMINISTRATIUS ESPECIALS	24
2.2.1. Servei de cafeteria i restauració.....	24
2.2.2. Construcció de l'edifici on està ubicada la cafeteria	29
2.2.3. Explotació d'una botiga (quiosc).....	31
2.2.4. Servei de televisió i telefonia	33
2.3. CONCESSIONS D'OCUPACIÓ DE DOMINI PÚBLIC	35
2.3.1. Explotació de cabines telefòniques.....	35
2.4. CONVENI PER AL SERVEI D'ASSISTÈNCIA RELIGIOSA	36
3. CONCLUSIONS	37
3.1. OBSERVACIONS	37
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	46
5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS	48

ABREVIACIONS

ICS	Institut Català de la Salut
IPC	Índex de preus al consum
TTP	Telefónica Telecomunicaciones Públicas, SAU
XHUP	Xarxa hospitalària d'utilització pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan de fiscalització de la gestió econòmica, financera i comptable del sector públic de Catalunya, emet el present informe arran de les funcions que li són encomanades en l'article 2 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1994, de 4 de juliol, la Llei 7/2002, de 25 d'abril i la Llei 7/2004, de 16 de juliol.

Aquesta fiscalització ha tingut el seu origen en la iniciativa de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb l'article 2.1 de les seves Normes de Règim Interior, i en execució del Programa anual d'activitats per a l'any 2007, aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes en la sessió del dia 14 de novembre de 2006.

1.1.1. Objecte i abast

L'objecte d'aquest informe ha estat la fiscalització de serveis auxiliars i complementaris de caràcter no sanitari destinats a pacients, visitants i empleats de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta prestats durant l'any 2006 i contractats amb tercers.

Pel que fa als serveis generals auxiliars, la Sindicatura s'ha centrat en la fiscalització dels següents:

- Servei de bugaderia
- Servei de neteja i jardineria
- Servei de seguretat

En relació amb els serveis complementaris no sanitaris, la fiscalització ha abastat la totalitat d'aquests serveis, que són els següents:

- Servei de cafeteria i restauració per a personal de l'hospital i públic en general
- Explotació de locals per a la venda de premsa i regals
- Servei de televisió i telefonia en habitacions de pacients
- Explotació de cabines telefòniques
- Serveis d'assistència religiosa catòlica

El treball realitzat s'ha adreçat a l'anàlisi del compliment de la legalitat vigent aplicable a la contractació i prestació d'aquests serveis i del tractament comptable i pressupostari de les operacions que se'n deriven, així com a l'avaluació dels procediments i circuits interns que operen en la gestió d'aquests serveis.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents i activitat

L'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta va iniciar la seva activitat l'any 1976. És un hospital de malalts aguts de titularitat pública dependent de l'Institut Català de la Salut (ICS) que va ser traspassat de l'Administració de l'Estat a la Generalitat de Catalunya pel Reial decret 1517/1981, de 8 de juliol, de traspàs dels serveis de la Seguretat Social corresponents als Instituts Nacionals de la Salut i de Serveis Socials.

El centre hospitalari forma part de la Xarxa hospitalària d'utilització pública (XHUP) i és l'hospital de referència¹ de la Regió Sanitària de les Terres de l'Ebre. El seu abast territorial està constituït per les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Terra Alta i la Ribera d'Ebre.

L'hospital presta assistència hospitalària i especialitzada, que abasta els vessants d'hospitalització, consulta externa, urgències i tècniques, tractaments i procediments específics. També realitza activitat docent i de recerca.

A 31 de desembre de 2006 el centre hospitalari disposava de 233 llits d'hospitalització. Durant l'any 2006 s'hi van atendre 12.023 altes –de les quals 966 van ser de cirurgia major ambulatoria–, 171.938 visites de consulta externa, 49.291 visites d'urgències i s'hi van realitzar 6.347 sessions d'hospital de dia.

1.2.2. Estructura organitzativa

L'hospital s'estructura d'acord amb el que disposa l'Ordre del Departament de Sanitat i Seguretat Social² de 18 de novembre de 1985, per la qual es regula l'estructura orgànica

1. Els hospitals de Catalunya es divideixen en tres grups: hospitals generals de nivell bàsic, de referència i d'alta tecnologia. Els hospitals de referència tracten totes les patologies excepte les que necessiten alta tecnologia.

2. Mitjançant el Decret 303/2004, de 25 de maig, el Departament de Sanitat i Seguretat Social va passar a denominar-se Departament de Salut amb efecte des del 28 de maig de 2004. En aquest informe s'han utilitzat les dues denominacions indistintament en funció de la data a què es fa referència.

de direcció, gestió i administració de les institucions hospitalàries de la Seguretat Social a Catalunya, modificada parcialment per les ordres de 16 de juliol de 1987, de 16 de maig de 1990, de 31 de març de 1992 i de 29 de desembre de 1995 i pel Decret 53/2006, de 28 de març, de mesures de reforma de l'ICS.

D'acord amb l'article segon d'aquesta normativa, els òrgans de direcció de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta estan integrats per sis òrgans unipersonals i un òrgan col·legiat.

Els òrgans unipersonals són el director, el director mèdic, el director d'infermeria, el director economicofinancer, el director de serveis generals i el director de personal.

El director és la màxima autoritat de l'hospital i li correspon, entre altres, assumir la representació oficial del centre. També és l'òrgan de contractació de l'hospital, en virtut de la Resolució del gerent de l'ICS de 3 de març de 1998, modificada per la Resolució del gerent de 14 de juliol de 1998, per la qual es delega la facultat de signar contractes administratius als directors dels centres hospitalaris.

L'òrgan col·legiat de direcció de l'hospital és el Comitè de Direcció a qui li correspon, entre altres, analitzar els objectius sanitaris de l'hospital, analitzar i donar la conformitat a la proposta del pressupost i, d'acord amb les directrius de l'ICS, definir la política de personal de la institució i aprovar el programa de compres i la proposta del pla d'inversions. Durant l'any 2006 la seva composició va ser la següent:

Director:	Sr. Carlos Tobar Pascual, president
Director mèdic:	Sr. Antoni Grau Àvila
Directora d'infermeria:	Sra. Blanca Cuevas Baticon fins al 30 de setembre de 2006 i Sra. Ana Isabel Martín Vicente a partir de l'1 de desembre de 2006
Director de personal i economicofinancer:	Sr. Juan Luis Camps Juan fins al 30 de setembre de 2006
Director economicofinancer:	Sr. Marc Vilar Capella, a partir de l'1 d'octubre de 2006
Director de personal:	Sr. Juan Luis Camps Juan a partir de l'1 d'octubre de 2006
Director de serveis generals:	Sr. Juan Luis Camps Juan

A les reunions del Comitè també hi van assistir el director de sistemes d'informació de les terres de l'Ebre, el subdirector mèdic i el responsable de la Unitat d'Atenció a l'Usuari i Comunicació.

1.2.3. Control intern

La Intervenció Adjunta per a la Seguretat Social, en virtut del que estableix l'article 16.1 de la Llei 15/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals i administratives i en els termes previstos en l'Ordre del Departament d'Economia i Finances de 15 de juliol de 1998, efectua un control financer permanent de les despeses del capítol 2 de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta. El resultat d'aquest control es concreta en informes trimestrals que inclouen els fets analitzats i les conclusions i recomanacions que se'n dedueixen.

En relació a la contractació de serveis, la Intervenció participa en les Meses de Contractació; per tant, revisa la documentació presentada per les empreses licitadores respecte de la personalitat jurídica i la seva classificació, la documentació acreditativa del compliment dels requisits de solvència econòmica i tècnica, la documentació que acredita que no estan incloses en les prohibicions de contractar i les respectives proposicions econòmiques.

1.2.4. Normativa

En relació amb la contractació dels serveis auxiliars i complementaris a les prestacions sanitàries, la principal normativa d'aplicació a l'entitat fiscalitzada és la següent:

- Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (i pels períodes de la seva vigència el Decret 923/1965, de 8 d'abril, pel qual s'aprova el Text articulat de la Llei de bases de contractes de l'Estat i la Llei 13/1995, de contractes de les administracions públiques).
- Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.
- Reial Decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel que s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques (i pel període de la seva vigència el Decret 3410/1975, de 25 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes).
- Resolució de 28 de novembre de 1997, per la qual s'aprova el Pla especial de comptabilitat pública de l'Institut Català de la Salut.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

Els serveis auxiliars es caracteritzen per ser serveis de caràcter no sanitari però necessaris per al desenvolupament de l'activitat sanitària. L'hospital ha contractat amb tercers la prestació dels serveis auxiliars que han estat objecte de fiscalització: el servei de bugaderia, el servei de neteja i jardineria i el servei de seguretat. Els contractes que tenen per objecte aquestes prestacions són administratius de serveis, regulats per la Llei de contractes.

Els serveis complementaris a les prestacions sanitàries són aquelles que contracta l'administració per satisfer necessitats de diferents usuaris de l'hospital: els malalts, els seus familiars i el personal de l'hospital.

L'externalització de la gestió d'aquests serveis, excepte pel que fa a l'assistència religiosa catòlica, produeix una sèrie de relacions contractuals, els trets de les quals es poden definir, en general, com els següents: aquests serveis no representen una despesa per l'administració; els locals i instal·lacions són aportats pel centre sanitari; els usuaris (pacients, treballadors dels centres, visitants...) satisfan un preu per accedir als serveis i la prestació del servei suposa la generació d'ingressos pel centre hospitalari, derivats dels cànon d'explotació o d'ocupació del domini públic. Quant a l'assistència religiosa, aquesta es caracteritza perquè és l'administració la que paga el preu de la prestació i no els usuaris del servei.

En funció de la qualificació jurídica, els contractes que tenen per objecte la prestació de serveis complementaris a les prestacions sanitàries es classifiquen en els tres grups següents:

- El servei de cafeteria i restauració, l'explotació d'un local per a la venda de premsa, regals, llibres i flors i els serveis de televisió i telefonia són contractes de naturalesa administrativa especial, d'acord amb el que estableix l'apartat b) de l'article 5.2 de la Llei de contractes.
- L'explotació de cabines telefòniques es configura com una autorització d'ocupació del domini públic, donat que l'hospital cedeix l'espai necessari per a la instal·lació de telèfons públics a canvi d'un cànon. Aquesta autorització d'ocupació del domini públic és regulada per la normativa patrimonial corresponent.
- El servei d'assistència religiosa catòlica es presta a l'empara de l'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre assumptes jurídics de data 3 de gener de 1979.

L'any 2006 l'hospital va reconèixer obligacions per 1.566.689,23€ derivades de la prestació dels serveis de bugaderia, neteja i jardineria i seguretat i del servei d'assistència religiosa (quadre 2.A).

Quadre 2.A: Contractes, convenis i obligacions reconegudes per la prestació de serveis auxiliars i d'assistència religiosa catòlica

Objecte	Data del contracte o pròrroga	Durada del contracte o pròrroga	Import del contracte o pròrroga	Obligacions reconegudes l'any 2006	Pagaments realitzats	Pendent de pagament
Servei de bugaderia	02.01.06	Fins al 31.12.06	355.000,00	383.028,37	281.866,13	101.162,24
Servei de neteja i jardineria	01.02.06	Fins al 31.12.09	3.838.289,00	960.128,88	720.235,86	239.893,02
Servei de seguretat	02.01.06	Fins al 31.12.09	523.820,00	196.432,38	130.954,92	65.477,46
Assistència religiosa	03.07.06	Any 2006	27.099,60	27.099,60	15.808,10	11.291,50
Total			4.744.208,60	1.566.689,23	1.148.865,01	417.824,22

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la informació facilitada per l'hospital de Tortosa Verge de la Cinta.

L'any 2006 l'hospital va ingressar 385,32€ pels serveis complementaris de l'activitat sanitària.

Quadre 2.B: Contractes i ingressos per serveis complementaris

Objecte	Data del contracte, modificació o pròrroga	Data inici i fi del contracte	Cànon fixat en el contracte o modificació	Ingressos comptabilitzats l'any 2006	Import cobrat a 31.12.06	Pendent cobrament
Cafeteria i restauració	10.01.02	01.10.03 a 01.10.13	0,00	0,00	0,00	0,00
Explotació del quiosc	01.07.04	01.07.04 a 01.07.14	360	385,32	385,32	0,00
Televisió i telefonia	12.07.94	12.07.94 a 12.07.06	0,00	-	-	-
Televisió i telefonia, modificació del contracte	01.01.99	Fins a 12.07.16	4.207,08	0,00	0,00	0,00
Explotació de cabines telefòniques	20.02.03	20.02.03 a 20.02.06	8.365,92	0,00	0,00	0,00
Explotació de cabines telefòniques, pròrroga tàcita	21.02.06	21.02.06 a 01.05.06	8.365,92	0,00	0,00	0,00
Explotació de cabines telefòniques, nou contracte	02.05.06	02.05.06 a 02.05.11	Variable en funció dels consums dels telèfons	0,00	0,00	0,00
Total				385,32	385,32	0,00

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la informació facilitada per l'hospital de Tortosa Verge de la Cinta.

El treball realitzat es presenta a continuació en quatre apartats diferents, en funció de la qualificació jurídica dels contractes dels serveis fiscalitzats, d'acord amb l'objecte i l'abast de l'informe expressats en l'apartat 1.1.1 anterior.

2.1. CONTRACTES ADMINISTRATIUS DE SERVEIS

Els serveis generals són aquells serveis auxiliars de caràcter no sanitari necessaris per al desenvolupament de l'activitat sanitària.

Dins aquests serveis generals, la Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat el servei de bugaderia, el servei de neteja i jardineria i el servei de seguretat.

2.1.1. Servei de bugaderia

El contracte del servei bugaderia es va adjudicar el 2 de desembre de 2005 a l'empresa Flisa Catalunya, SAU per 355.000 €. Aquest servei incloïa el rentat de 381.408 quilos de roba, pel qual l'hospital havia d'abonar 304.503,16 € i el cosit i la distribució de roba, per 50.496,84 €.

El procediment d'adjudicació va ser obert i la forma mitjançant concurs. El termini del contracte, formalitzat el 2 de gener de 2006, és fins al 31 de desembre de 2006.

Durant l'any 2006 pel servei de bugaderia, l'hospital va reconèixer obligacions per 383.028,37 €, de les quals 101.162,24 € estaven pendents de pagament a 31 de desembre d'aquest exercici.

De la revisió d'aquest expedient cal fer les observacions següents:

a) Incidències en les actuacions administratives preparatòries del contracte

L'òrgan de contractació va aprovar l'expedient de contractació del servei de bugaderia mitjançant una resolució que no està datada. Aquesta resolució no disposava l'obertura del procediment d'adjudicació ni comprenia l'aprovació de la despesa, fets que incompleixen el que estableix l'article 69.1 de la Llei de contractes.

En l'expedient no hi figuren els plecs de clàusules administratives particulars que inclouen els pactes i condicions que defineixen els drets i obligacions que assumiran les parts del contracte.

b) Acceptació de la proposició econòmica per sobre el preu de licitació

El plec de prescripcions tècniques fixava un volum anual de roba que calia tractar d'aproximadament 440.000 quilos i el pressupost de licitació era de 355.000 €.

En la proposició econòmica de Flisa Catalunya, SAU consta que està disposada a tractar 381.408 quilos de roba per l'import de 355.000 €.

Atès que el nombre de quilos de roba que Flisa Catalunya, SAU es va comprometre a tractar és inferior al que consta en el plec de prescripcions tècniques, el preu del quilo de roba ofert per l'adjudicatari, 0,9308 € per quilo, excedeix el preu del quilo del pressupost de licitació, 0,8068 € per quilo, per tant, la proposició econòmica excedeix el pressupost base de licitació, fet pel qual s'hauria d'haver rebutjat la proposició, d'acord amb l'article 84 del Reglament general de contractació.

El contracte signat amb Flisa Catalunya, SAU es va realitzar d'acord amb les condicions ofertes per l'adjudicatari, però durant l'any 2006 l'adjudicatària va facturar 33.977 quilos de roba en excés respecte als quilos contractats, pels quals va percebre 28.028,37 €.

c) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya i manca d'acreditació del pagament o de l'exempció de l'IAE

A l'expedient no hi consta que Flisa Catalunya, SAU es trobés al corrent del pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques o que estigués en situació legal d'exempció en relació a aquest impost. Tampoc no hi figura la certificació positiva que l'empresa adjudicatària es trobava al corrent d'obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya.

Aquests fets incompleixen l'article 79.2 de la Llei de contractes i l'article 13 del Reglament general de la Llei de contractes, que estableixen que abans de l'adjudicació, l'empresa que resulti adjudicatària ha d'acreditar estar al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.

d) Manca de documentació que acrediti la data en què el licitador va presentar la documentació

L'hospital no disposa de la documentació que acrediti la data en què el licitador va presentar la documentació, fet pel qual no es pot determinar si la proposició de l'interessat es va presentar dins el termini establert en el procediment contractual.

e) Incidències en la publicitat de les adjudicacions

El centre hospitalari no ha publicat l'adjudicació del contracte al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, en contra del que estableix l'article 93 de la Llei de contractes.

f) Constitució de garanties un cop formalitzat el contracte

En data 17 de gener de 2006 Flisa Catalunya, SAU va constituir la garantia definitiva a favor de l'hospital per l'execució del contracte de bugaderia per 14.200,00 €. Aquesta garantia es va constituir 14 dies després d'haver-se formalitzat el contracte, el 2 de gener de 2006. La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 de la Llei de contractes; per tant, s'hauria d'haver formalitzat amb anterioritat al contracte.

g) Incompliment de les clàusules del plec de prescripcions tècniques

Flisa Catalunya, SAU factura a l'hospital els quilos de roba neta lliurada. El centre hospitalari ha informat que amb objecte de garantir que la facturació sigui la correcta, el cap

d'hoteleria, amb una freqüència de dos o tres vegades al mes, es desplaça a les dependències de Flisa Catalunya, SAU, verifica que la roba que s'estigui pesant correspon a la de l'hospital i contrasta que la diferència entre el pes de la roba bruta del dia que realitza el control i el pes que consta en l'albarà d'entrada de la roba ja neta sigui d'aproximadament un 3%, percentatge que es considera normal entre el pes de la roba bruta i el de la roba neta. L'hospital no deixa constància d'aquest control.

El centre també fa un seguiment mensual dels quilos i import facturat per l'empresa adjudicatària en relació a l'activitat hospitalària ponderada (altes, estades, urgències, consultes externes...).

Malgrat aquests dos tipus de control en relació a la facturació, la roba bruta i la roba neta no es pesen en una bàscula del centre i per tant no es poden confrontar els valors de les pesades realitzades per l'adjudicatari amb les realitzades per l'hospital, tal com estableix el plec de prescripcions tècniques.

La Sindicatura ha confrontat els quilos que consten en els albarans de lliurament de la roba neta a l'hospital dels mesos d'abril i maig de l'any 2006 amb els quilos facturats en aquests mesos per Flisa Catalunya, SAU. El resultat d'aquesta comparació és que en cap dels dos mesos els quilos dels albarans coincideixen amb els facturats; així, en el mes d'abril l'adjudicatari va facturar 1.233 quilos menys dels que consten en els albarans i en el mes de maig 95 quilos de més. L'hospital no ha sabut explicar aquestes diferències.

En relació a la qualitat del procés de rentada, l'hospital ha informat que, de forma no periòdica, efectua controls visuals de la roba que Flisa Catalunya, SAU lliura al centre empaquetada per analitzar si està neta i en bon estat d'ús. La Sindicatura no ha pogut comprovar aquest extrem ja que l'hospital no deixa constància d'aquests controls visuals.

2.1.2. Servei de neteja i jardineria

El contracte del servei de neteja i jardineria es va adjudicar el 24 de gener de 2006 a l'empresa Eulen, SA per 3.838.289€ (959.572,25€ anuals). El termini del contracte, formalitzat l'1 de febrer de 2006, és el 31 de desembre de 2009.

El procediment d'adjudicació va ser obert i la forma d'adjudicació la del concurs.

Durant el mes de gener de l'any 2006, Eulen SA va prestar els serveis de neteja a l'hospital sense cap suport contractual, atès que el contracte vigent l'any 2005 havia finalitzat el 31 de desembre d'aquell any; aquest contracte corresponia a un contracte signat l'any 2004, amb la mateixa empresa, que tenia una durada anual i que s'havia prorrogat fins al 31 de desembre del 2005.

Durant l'any 2006, pel servei de neteja i jardineria, l'hospital va reconèixer obligacions per 960.128,88 €. Aquest import està integrat per la suma de 80.521,14 €, que corresponen a la facturació del mes de gener de 2006, d'acord amb els preus del contracte vigent l'any 2005 incrementats amb l'IPC, i de 879.607,74 € que corresponen a la facturació del període comprès entre el mes de febrer i el de desembre de 2006 d'acord amb els preus del contracte signat l'1 de febrer de 2006. A 31 de desembre de 2006 restaven 239.893,02 € pendents de pagament.

L'hospital efectua diferents actuacions destinades a assegurar que la prestació del servei es realitza en condicions de qualitat. Així, ha realitzat controls microbiològics i la inspecció visual de l'estat de neteja de l'hospital.

Els controls microbiològics no es realitzen de forma pautaada excepte en supòsits de risc, com poden ser les obres o davant l'existència de brots epidèmics. Durant l'any 2006 es van realitzar quatre controls microbiològics amb motiu de les obres realitzades a l'hospital. Les inspeccions visuals es realitzen amb una periodicitat setmanal. L'any 2006, a més a més, el Servei de Medicina Preventiva va realitzar una inspecció complementària, amb objecte de comprovar si es complien els aspectes inclosos dins del plec de condicions tècniques.

Les inspeccions visuals donen lloc a una valoració de l'estat de la neteja de cada àrea; cada mes s'obté una valoració, calculada a partir de les valoracions de les inspeccions visuals i a final d'any, es calcula la valoració anual a partir de les valoracions mensuals. L'any 2006, Eulen, SA va obtenir una puntuació anual de 4,466, d'un interval que va de 6, estat de la neteja òptim, a 1, estat de la neteja molt dolent.

En relació al grau de satisfacció dels pacients i visitants en relació al servei de neteja i jardineria, l'hospital ha comunicat que no consta cap queixa a la Unitat d'atenció a l'usuari de l'hospital.

De la revisió d'aquest expedient de contractació cal fer les observacions següents:

a) Incidències en les actuacions administratives preparatòries dels contractes

L'òrgan de contractació va aprovar l'expedient de contractació del servei de neteja i jardineria mitjançant una resolució que no està datada. Aquesta resolució no disposava l'obertura del procediment d'adjudicació ni comprenia l'aprovació de la despesa, fets que incompleixen el que estableix l'article 69.1 de la Llei de contractes.

Els plecs de clàusules administratives particulars no contenen la classificació que havien de tenir els licitadors, cosa que incompleix l'article 67.7.b) del Reglament general de la Llei de contractes. Tot i això, Eulen, SA va aportar un certificat on consta que disposa de la classificació en el grup de serveis generals, el subgrup de serveis de neteja en general, en la categoria D, que correspon a contractes de més de 600.000 € anuals.

El contracte de neteja anterior al signat en data 24 de gener del 2006 també s'havia adjudicat a Eulen, SA, que es va comprometre a adequar els vestuaris de l'hospital efectuant una inversió de 24.000€, a amortitzar en vuit anys, de manera que si perdés l'adjudicació dels serveis de neteja abans d'aquests vuit anys, l'hospital retornaria a Eulen, SA el valor no amortitzat. En el plec de prescripcions tècniques de l'expedient de contractació de la neteja i jardineria per al període 2006 al 2009 hi consta que l'empresa adjudicatària s'haurà de fer càrrec de 18.000€ que corresponen l'amortització pendent de les obres que va efectuar Eulen, SA.

Aquesta clàusula no és lícita, atès que l'administració no pot traslladar una obligació del mateix hospital, com és la de satisfer a l'anterior adjudicatari la part de les inversions no amortitzades a la data de finalització del contracte, a un hipotètic futur adjudicatari d'un potencial contracte a celebrar, d'acord amb el que estableix la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat en l'informe 11/93, de 12 de juliol.

b) Manca d'objectivitat en la selecció del contractista en relació als criteris d'adjudicació

L'hospital no disposa de la documentació que acrediti la data en què els empresaris van presentar la documentació per a la licitació, fet pel qual la Sindicatura no pot determinar que les proposicions dels interessats es presentessin dins el termini establert en el procediment contractual.

El plec de clàusules administratives del contracte establia la puntuació màxima a atorgar a cada criteri d'adjudicació; així la proposta econòmica podia puntuar fins a 45 punts, el projecte tècnic fins a 37 punts i l'organització proposada fins a 18 punts. Alhora, el plec establia la ponderació de la valoració de l'oferta econòmica a partir de la qual la Mesa puntuaria les ofertes dels licitadors.

L'òrgan de contractació va adjudicar el contracte al licitador proposat per la Mesa de contractació, el qual consta amb la puntuació més elevada de les proposicions presentades en un full on apareixen valorades les proposicions de quatre licitadors, que no està datat ni consta qui l'ha confeccionat.

La valoració del projecte tècnic (que podia assolir fins a 37 punts) es va concretar en la puntuació de l'adequació del producte a les necessitats del centre fins a 25 punts, en les millores de les característiques tècniques ofertes pel licitador fins a 7 punts i la situació d'oficina o delegació més a prop de l'hospital per actuacions urgents fins a 5 punts.

El plec de clàusules administratives hauria d'haver contingut la ponderació de tots els criteris d'adjudicació i indicar els aspectes que serien valorats en el projecte tècnic. L'exclusiva publicitat de la puntuació màxima dels criteris d'adjudicació no és garantia suficient de l'objectivitat i la transparència de l'actuació administrativa, ja que no indica la ponderació qualificativa que finalment s'utilitza per valorar cada criteri d'adjudicació.

En aquest sentit, l'informe 7/2002, de 12 de juliol, de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya conclou així: "els criteris d'adjudicació en el concurs han de ser explícits i clars i han d'incloure la seva ponderació. En el plec de clàusules administratives cal expressar els elements, els criteris i els factors de ponderació qualitativa i quantitativa per a l'aplicació dels criteris d'adjudicació i que la mesa de contractació aplicarà, amb la discrecionalitat que necessàriament concorre en la valoració tècnica de les proposicions dels licitadors."

Aquesta mateixa línia és la que manté el Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea, que en la Sentència de 24 de novembre de 2005 considera que quan els criteris objectius d'adjudicació del contracte requereixin l'adopció de subcriteris per a la seva aplicació, s'han d'especificar aquests subcriteris i la valoració relativa que se'n fa en el plec de clàusules administratives particular.

En el full de valoració esmentat no es troba motivada la puntuació que van obtenir els licitadors en relació a l'adequació del producte a les necessitats del centre ni la puntuació que van obtenir els licitadors en relació a l'organització proposada. Aquesta manca de motivació no permet conèixer els aspectes que es van tenir en compte per valorar les proposicions presentades pels licitadors.

A més a més, en l'expedient consten dues propostes diferents de millores de les característiques tècniques presentades per Eulen, SA; la proposta que es va valorar va ser la tramesa per fax el 20 de gener de 2006, data que és posterior a l'acte públic d'obertura dels sobres que contenien les proposicions, que es va produir el 29 de desembre de 2005. Aquest fet és un incompliment greu de la Llei de contractes, atès que s'ha adjudicat un concurs a un licitador que va presentar més d'una proposta, i es va valorar la proposta presentada amb posterioritat a l'acte públic d'obertura de les proposicions.

Algunes de les millores de les característiques tècniques que es van valorar a Eulen, SA corresponen a actuacions que no estan relacionades amb el servei de neteja i jardineria, les quals haurien d'haver estat objecte d'una contractació independent, com són el servei de pintura de les zones generals o la compra de materials de pintura i utilitatge.

c) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social

A l'expedient no hi consta que Eulen, SA es trobés al corrent de pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques, tampoc hi figura la certificació positiva que l'empresa adjudicatària es trobava al corrent d'obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya. Aquests fets incompleixen l'article 79.2 de la Llei de contractes i l'article 13 del Reglament, que estableixen que abans de l'adjudicació cal acreditar estar al corrent de pagament en el compliment de les obligacions tributàries i de la Seguretat Social.

d) Manca de publicitat de l'adjudicació

L'hospital no va publicar l'adjudicació del contracte del servei de neteja i jardineria als diaris oficials corresponents, cosa que va incomplir l'article 93 de la Llei de contractes.

e) Incompliment de la normativa sobre les garanties

En data 6 de febrer de 2006 Eulen, SA va constituir la garantia definitiva a favor de l'ICS per l'execució del contracte de neteja i jardineria per 38.382,89€, import que correspon al 4% de l'import d'una anualitat del contracte. L'import de la garantia definitiva hauria d'haver estat de 153.531,56€, que correspon al 4% de l'import de l'adjudicació, que va ascendir a 3.838.289€, tal com estableix l'article 36.1 de la Llei de contractes.

Quant al moment, la garantia definitiva es va constituir cinc dies després d'haver-se formalitzat el contracte, l'1 de febrer de 2006. La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit previ necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 de la Llei de contractes.

f) Durada del contracte per sobre del termini legal establert

La clàusula 6.1 del plec de prescripcions tècniques estableix que la durada del contracte serà de quatre anys, prorrogable fins a un màxim de dos anys. Els plecs de clàusules administratives particulars del contracte de neteja i jardineria només fixa que és un contracte pluriennal (de la divisió entre el pressupost base de licitació i l'import d'una anualitat es pot concloure que la durada del contracte és de quatre anys) i que entrarà en vigor a la seva adjudicació. El contracte de neteja i jardineria, formalitzat l'1 de febrer de 2006 fixa un termini de vigència del contracte fins al 31 de desembre de 2009.

El termini d'execució és una de les dades que, de forma obligatòria, han de contenir els plecs de clàusules administratives, d'acord amb el que estableix l'article 67 del Reglament general de la Llei de contractes.

D'altra banda, la durada del contracte establerta en el contracte i en el plec de condicions tècniques i la pròrroga prevista en aquest plec incompleixen l'article 198 de la Llei de contractes, que estableix que els contractes de serveis no poden tenir un termini de vigència superior a dos anys i, si es preveuen pròrroques, la durada total del contracte, incloses les seves pròrroques, no pot excedir de quatre anys.

A més, tal com s'ha esmentat anteriorment, els plecs de clàusules administratives particulars del contracte estableixen que el contracte entra en vigor a la seva adjudicació, malgrat que no es pot començar a executar un contracte si abans no s'ha formalitzat, excepte els expedients de contractació d'urgència i els d'emergència.

g) Incidències en l'execució del contracte

Algunes de les millores de les característiques tècniques ofertes per Eulen, SA no estan adequadament justificades, ja que corresponen a actuacions realitzades per l'adjudicatària amb anterioritat a l'adjudicació d'aquest contracte o a millores de les quals no es disposa de cap suport documental.

D'altra banda, d'acord amb el plec de prescripcions tècniques, el preu que l'hospital satisfà a Eulen, SA inclou una partida de l'1% que havia d'estar destinada a retribuir accions especials de neteja que no estiguessin previstes en els plecs, com per exemple la neteja de grafitis o marbre de les façanes. Segons aquesta clàusula, amb la liquidació a final d'any s'hauria d'haver deduït en la facturació del mes de desembre la diferència entre l'1% i el valor dels treballs d'aquestes característiques realment realitzats durant l'any. No hi ha constància que Eulen, SA hagi realitzat cap acció especial al llarg de l'exercici i tampoc que s'hagi deduït l'1% esmentat, que correspondria a 9.595,72 €.

h) Actualització de preus anticipada

A partir de l'1 de gener de 2007 es van actualitzar els preus del contracte de neteja i jardineria en un 2,70% percentatge que correspon a l'IPC interanual de desembre de 2006. Aquesta actualització incompleix l'article 103.1 de la Llei de contractes ja que no havia transcorregut un any des de l'adjudicació del contracte, el 23 de gener de 2006. D'acord amb l'article esmentat, la revisió de preus en els contractes només pot tenir lloc si ha transcorregut un any des de l'adjudicació i s'ha executat, com a mínim, el 20% del seu import.

2.1.3. Servei de seguretat

El contracte del servei de seguretat de l'hospital es va adjudicar el 21 de desembre de 2005 a l'empresa Eulen Seguridad SA per 523.820 € (130.955 € anuals). El termini del contracte, formalitzat el 2 de gener de 2006, és el 31 de desembre de 2009.

El procediment d'adjudicació va ser obert i la forma d'adjudicació la del concurs.

El pressupost de licitació que va establir l'hospital estava per sota dels costos mínims repercutibles determinats en el Conveni col·lectiu estatal de les empreses de seguretat. L'article 74 d'aquest Conveni estableix que es consideraran competència deslleial les ofertes comercials realitzades per les empreses que siguin inferiors als costos del conveni. A aquests efectes s'estimen uns costos mínims repercutibles.

Fins al mes de maig de 2006, la dotació de vigilants era d'un vigilant les 24 hores del dia i a partir del mes de juny i fins el 31 de desembre de 2006 en dos vigilants les 24 hores del

dia. Aquest increment d'efectius va donar lloc a una modificació del contracte inicial, l'import de la qual va ser de 76.390,41 €.

Tot i que l'any 2006 la despesa pel servei de seguretat va ascendir a 207.345,29 €, integrats per 130.954,88 € que corresponen a l'annualitat del contracte de data 2 de gener de 2006 i 76.390,41 € que corresponen a l'ampliació del servei, l'hospital només té enregistrades obligacions reconegudes per 196.432,38 €, atès que segons ha informat no va rebre la factura corresponent al mes d'agost de 2006 per 10.912,91 € fins a l'any 2007. Aquesta factura l'ha refeta Eulen Seguridad, SA amb data 31 de maig de 2007. A 31 de desembre de 2006 restaven, a més a més, 65.477,46 € pendents de pagament.

En relació amb el seguiment de la qualitat de la prestació del servei, Eulen Seguridad, SA elabora diàriament un informe especificant les tasques desenvolupades pels vigilants de seguretat i, si és el cas, les incidències hagudes. Les incidències són anotades en el llibre oficial de registre d'incidències i són analitzades per l'hospital, que n'avalua la causa i la tendència mensual i anual.

De la revisió d'aquest expedient de contractació cal fer les observacions següents:

a) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació

L'òrgan de contractació va aprovar l'expedient de contractació del servei de seguretat, mitjançant una resolució que no està datada. Aquesta resolució no disposava l'obertura del procediment d'adjudicació ni comprenia l'aprovació de la despesa, fets que incompleixen el que estableix l'article 69.1 de la Llei de contractes.

Tot i que l'adjudicatari estava classificat en el grup de serveis especialitzats, subgrup de seguretat, custòdia i protecció, categoria D, els plecs de clàusules administratives particulars no inclouen la classificació que havia de tenir l'adjudicatari del contracte de seguretat, cosa que incompleix l'article 67.7.b) del Reglament general de la Llei de contractes.

b) Incidències en la selecció del contractista en relació als criteris d'adjudicació

L'hospital no disposa de la documentació que acrediti la data en què els empresaris van presentar la documentació per les licitacions, fet pel qual la Sindicatura no pot determinar que les proposicions dels interessats es presentessin dins el termini establert en el procediment contractual.

El plec de clàusules administratives del contracte estableix la puntuació màxima a atorgar a cada criteri d'adjudicació; així l'oferta econòmica podia puntuar fins a 45 punts, el projecte tècnic fins a 37 punts i l'organització proposada fins a 18 punts. Alhora, el plec estableix la ponderació de la valoració de l'oferta econòmica a partir de la qual la Mesa puntuaria les ofertes dels licitadors.

L'òrgan de contractació va adjudicar el contracte al licitador proposat per la Mesa de Contractació, el qual consta amb la puntuació més elevada de les proposicions presentades en un full on apareixen valorades les proposicions de dos licitadors, que no està datat i on no hi consta qui l'ha confeccionat.

En aquest full no es troba motivada la puntuació que van obtenir els licitadors en relació al projecte tècnic presentat, en el qual els dos licitadors van obtenir la puntuació màxima. Aquesta manca de motivació no permet conèixer els aspectes que es van valorar del projecte tècnic.

Pel que fa a la valoració de l'organització proposada pels licitadors, es van puntuar les millores. Els plecs de clàusules administratives particulars hauria d'haver especificat que per valorar l'organització proposada pels licitadors es puntuarien les millores en les característiques especificades en els plecs i alhora el fet d'haver determinat els elements orientatius que es considerarien millores, tal com estableix la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, en l'informe 7/2002.

c) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social

A l'expedient no hi consta que Eulen Seguridad, SA es trobés al corrent del pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques ni hi figura la certificació positiva que l'empresa adjudicatària es trobava al corrent de les obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya. Aquests fets incompleixen l'article 79.2 de la Llei de contractes i l'article 13 del Reglament, que estableixen que abans de l'adjudicació cal acreditar estar al corrent de pagament en el compliment de les obligacions tributàries i de la Seguretat Social.

d) Manca de publicitat en l'adjudicació

El centre hospitalari no va publicar l'adjudicació del contracte al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, tal com s'estableix en l'article 93 de la Llei de contractes.

e) Constitució de la garantia definitiva insuficient

L'adjudicatari del contracte de seguretat va constituir una garantia definitiva de 5.238,20 €, que correspon al 4% de l'import d'una anualitat del contracte, la qual ascendeix a 130.955 €. La garantia definitiva s'hauria d'haver constituït pel 4% de l'import de l'adjudicació, que va ascendir a 523.820 €; és a dir per 20.952,80 €, tal com estableix l'article 36.1 de la Llei de contractes.

f) Incidències en la durada del contracte

Els plecs de clàusules administratives particulars del contracte de seguretat no contenen de forma clara el termini d'execució o de durada del contracte, només estableixen que entra en vigor a la seva adjudicació i que és un contracte pluriennal. Es pot determinar que la durada del contracte serà de quatre anys a partir de la divisió entre el pressupost base de licitació i l'import d'una anualitat. El termini d'execució del contracte és una de les dades que, de forma obligatòria, ha de contenir els plecs de clàusules administratives, d'acord amb el que estableix l'article 67 del Reglament general de la Llei de contractes.

El plec de prescripcions tècniques estableix que la durada del contracte serà d'un any, termini que entra en contradicció amb el que s'ha esmentat en el paràgraf anterior.

Al seu torn, en el contracte de seguretat es fixa una vigència de quatre anys, de l'any 2006 a l'any 2009, ambdós inclosos. Aquest termini de quatre anys incompleix l'article 198 de la Llei de contractes que estableix que els contractes de serveis no podran tenir un termini de vigència superior a dos anys.

D'altra banda i com s'ha esmentat anteriorment, els plecs de clàusules administratives particulars del contracte de seguretat estableixen que el contracte entra en vigor quan és adjudicat, malgrat que no es pot començar a executar un contracte si abans no s'ha formalitzat, excepte els expedients de contractació d'urgència i els d'emergència.

g) Modificació inadequada del contracte de seguretat

Mitjançant resolució del gerent de l'hospital el mes de juny de 2006 es va modificar el contracte de seguretat a causa que l'hospital va contractar un altra plaça de vigilant les 24 hores del dia durant un període que abastava de l'1 de juny fins al 31 de desembre de 2006. Amb aquesta modificació, el centre va passar a tenir contractats dos vigilants de seguretat les 24 hores del dia. La modificació del contracte va implicar un increment de la despesa en 76.390,41 € en l'exercici 2006.

L'hospital justifica la modificació adduint que l'abril del 2004 la Comissaria General Territorial li va lliurar un estudi de la seguretat del centre hospitalari que incloïa la necessitat de comptar amb tres vigilants de seguretat les 24 hores del dia.

La modificació esmentada no s'ajusta a la Llei de contractes ja que incompleix l'article 101 d'aquesta normativa, que estableix que l'òrgan de contractació només podrà introduir modificacions en els elements que integren el contracte sempre que siguin per necessitats noves o causes imprevistes. En aquest cas, quan es va iniciar l'expedient de contractació el mes de juny de 2005 ja es disposava de l'informe emès per la Comissaria General Territorial, d'abril de 2004, i es coneixia el nombre de vigilants de seguretat que recomanava; per tant, la modificació del contracte no és per una nova necessitat o una causa imprevista.

No s'ha formalitzat la modificació del contracte en el corresponent document administratiu, contravenint el que disposa l'article 101.2 de la Llei de contractes. A més, Eulen Seguridad, SA va començar a prestar el servei d'ampliació de seguretat el mes de juny de 2006, gairebé dos mesos abans de constituir la garantia definitiva, el 21 d'agost de 2006.

La modificació del contracte es va establir per un període de set mesos, de l'1 de juny fins al 31 de desembre de 2006, però durant l'any 2007 Eulen Seguridad, SA va continuar prestant el servei de seguretat mitjançant dos vigilants de seguretat les 24 hores i facturant per aquests serveis. L'hospital no ha formalitzat cap contracte per escrit per la prestació del servei de seguretat mitjançant un vigilant addicional al contractat en data 2 de gener de 2006 i ha adjudicat directament a Eulen Seguridad, SA la prestació d'aquest servei addicional, sense ajustar aquesta contractació als principis de publicitat i concurrència ni la seva preparació, adjudicació, execució, efectes i extinció als procediments que regula la Llei de contractes.

2.2. CONTRACTES ADMINISTRATIUS ESPECIALS

L'article 7 de la Llei de contractes estableix que els contractes administratius especials es regeixen amb caràcter preferent per les seves pròpies normes i supletòriament pels preceptes que la Llei de contractes estableix per als contractes típics en relació amb la seva preparació, adjudicació, efectes i extinció.

L'article 8 disposa que els contractes administratius especials s'adjudicaran de conformitat amb el Llibre I de la Llei de contractes, sense perjudici del que disposi la normativa pròpia que els reguli, en cas d'existir.

2.2.1. Servei de cafeteria i restauració

El servei de cafeteria i restauració inclou el servei de cafeteria del personal, cafeteria del públic, menjador del personal de guàrdia, venda automàtica de begudes i venda automàtica d'altres productes alimentaris.

El procediment d'adjudicació va ser obert i la forma d'adjudicació la del concurs.

Aquest servei es va adjudicar el 9 de gener de 2002 a l'empresa Areas, SA. El termini del contracte, formalitzat el 10 de gener de 2002, va ser de deu anys comptats a partir de l'1 d'octubre de 2003, data en què es van finalitzar les obres de l'edifici on es va ubicar la cafeteria.

En relació amb l'execució del servei, es van efectuar diferents actuacions destinades a assegurar que la prestació del servei es realitza en condicions de qualitat, com són les

anàlisis bacteriològiques realitzades per l'empresa adjudicatària cada dos mesos, de les quals facilita una còpia a l'hospital, i les inspeccions efectuades amb una periodicitat semestral per una comissió integrada per personal de l'hospital, en què s'avalua si la quantitat i la qualitat dels productes oferts s'adeqüen a l'oferta realitzada per l'empresa adjudicatària, si les instal·lacions estan en un bon estat de conservació, si la neteja és satisfactòria i si el personal porta la identificació i l'uniforme correctament.

De la revisió d'aquest contracte cal fer les observacions següents:

a) Modificació de l'objecte del contracte

En data 9 de gener de 2002 l'hospital va adjudicar a Areas, SA exclusivament el servei de cafeteria, malgrat que havia licitat un contracte que tenia per objecte el servei de cafeteria i el servei de botiga, tal com es desprèn del Plec de clàusules administratives particulars i de l'anunci de licitació del contracte. L'oferta presentada per Areas, SA també incloïa la realització dels dos serveis.

El servei de botiga tenia com a objecte la venda de llibres, diaris, revistes, petits estris de neteja personal i objectes de regal.

L'òrgan de contractació no podia modificar l'objecte licitat ja que això suposa un obstacle al principi de lliure concurrència que ha de presidir la contractació de les administracions públiques, ja que els licitadors diferents a l'adjudicatari podien haver modificat les seves proposicions si haguessin conegut la modificació de l'objecte contractual.

b) Manca l'estudi economicoadministratiu del servei

L'hospital no va elaborar l'avantprojecte d'explotació del servei, que hauria d'haver contingut un estudi economicoadministratiu del servei de cafeteria i del seu règim d'utilització, tal com estableixen els articles 209 i 210 del Reglament general de la Llei de contractes aprovat pel Decret 3410/1975, de 25 de novembre.

c) Manca d'acreditació de la capacitat per contractar i de la solvència econòmica, financera i tècnica o professional del contractista

En l'expedient de contractació no hi figura la documentació justificativa de la capacitat d'obrar del contractista, ni la documentació acreditativa de la suficient solvència econòmica, financera i tècnica i professional del contractista. Tampoc hi consta que l'adjudicatari hagi presentat la declaració responsable que no es trobava en cap prohibició per contractar amb l'ICS, tal com disposa l'article 21.5 de la Llei de contractes.

d) Incidències en la selecció del contractista en relació als criteris d'adjudicació

L'hospital no disposa de la documentació que acrediti la data en què els empresaris van presentar la documentació per les licitacions, cosa que no permet determinar si les proposicions dels interessats es van presentar dins el termini establert en el procediment contractual.

L'expedient no conté l'acta de la sessió de la Mesa de contractació en la qual va qualificar si els documents presentats pels licitadors eren correctes en temps i forma.

En referència a la valoració de les propostes dels licitadors a partir dels criteris indicats en els plecs de clàusules administratives, en l'expedient de contractació hi ha un full que conté una valoració de les proposicions presentades per tres licitadors. L'òrgan de contractació ha adjudicat el contracte a Areas, SA, que va obtenir una puntuació més elevada segons aquest full, el qual no està datat ni consta qui l'ha confeccionat. Areas, SA va resultar adjudicatària per la puntuació obtinguda per sobre les altres propostes en la valoració del projecte tècnic i del cànon ofert.

En relació amb el projecte tècnic, l'hospital va valorar les millores en el local i els equips de la cafeteria per valor de 369.321,93€ i l'aportació d'una partida addicional de 324.546,54€ (32.454,65€ anuals durant 10 anys) per al manteniment i la millora de les instal·lacions de l'hospital, a decidir per la direcció del centre.

Respecte al cànon, l'hospital va valorar el cànon en 36.637,69€ anuals, xifra que inclou l'import del cànon que va oferir Areas, SA per 4.183,04€ i els 32.454,65€ anuals de la partida esmentada en el paràgraf anterior destinada al manteniment i a la millora de les instal·lacions de l'hospital, fet pel qual va obtenir la màxima puntuació.

D'aquí es desprèn que l'hospital va valorar i puntuar l'import de 324.546,54€, destinat al manteniment i la millora de les instal·lacions de l'hospital, de forma duplicada. A més a més, tal com consta en la proposició d'Areas, SA, aquestes inversions i despeses en manteniment no s'havien de realitzar necessàriament en el local on s'ubicava la cafeteria, sinó que es podien realitzar en qualsevol de les instal·lacions de l'hospital. Atès que aquestes despeses i inversions no estaven relacionades en l'objecte d'aquest contracte, en cas d'haver-se de realitzar haurien de ser objecte d'un altre expedient de contractació per part de l'hospital i per tant, no es podien valorar en aquesta contractació.

e) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social

En l'expedient no consta que, en el moment de l'adjudicació, Areas, SA es trobés al corrent del pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques ni que estigués al corrent en el compliment de les obligacions tributàries amb l'Estat i amb la Seguretat Social. En

l'expedient tampoc consta la certificació positiva que l'empresa adjudicatària es trobava al corrent d'obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya.

Aquests fets incompleixen l'article 79.2 de la Llei de contractes que estableix que abans de l'adjudicació, l'empresa que vagi a resultar adjudicatària ha d'acreditar estar al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social i l'article 13 del Reglament general de la Llei de contractes que estableix el mateix pel que fa a les obligacions tributàries amb la Generalitat.

f) Manca de notificació i publicitat de l'adjudicació

En l'expedient no hi consta que l'hospital hagi notificat l'adjudicació del contracte als participants en la licitació, excepte a l'adjudicatari, fet que incompleix l'article 93 de la Llei de contractes. Pel que fa a la notificació a l'adjudicatari, l'expedient inclou una carta de data 21 de gener de 2002, sense registre de sortida, en la qual s'informa l'adjudicatari que l'adjudicació és a favor seu. Aquesta carta està datada 11 dies després que s'hagués signat el contracte entre Areas, SA i l'hospital, el 10 de gener de 2002.

El centre hospitalari tampoc ha publicat l'adjudicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, segons estableix l'article 93 de la Llei de contractes.

Tampoc consta que Areas, SA s'hagi fet càrrec dels costos dels anuncis de licitació, d'acord amb el que estableixen els plecs de clàusules administratives.

g) Manca de constitució de les garanties

En data 25 de gener de 2002 Areas, SA va constituir la garantia definitiva a favor de l'hospital per a l'execució del contracte del servei de cafeteria per 6.012,12€. Aquesta garantia es va constituir 15 dies després d'haver-se formalitzat el contracte, el 10 de gener de 2002. La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit previ necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 de la Llei de contractes.

h) Incompliment de les clàusules econòmiques

D'acord amb la proposició presentada per l'empresa adjudicatària, Areas, SA s'havia de fer càrrec de les millores en el local i en els equipaments on estava situada la cafeteria per import de 369.321,93€, satisfer el cànon de 4.183,04€ anuals i destinar 32.454,65€ anuals, que s'havien d'adequar cada any a l'IPC, al manteniment i a la millora de les instal·lacions de l'hospital.

L'adjudicatari no va realitzar les inversions ni va destinar els recursos al manteniment de les instal·lacions incloses en la seva oferta. Tampoc no va satisfer cap import en concepte de cànon perquè l'òrgan de contractació, mitjançant Resolució de 9 de gener de 2001, va establir que Areas, SA construiria al seu càrrec un edifici annex a l'hospital per a la localització de la nova cafeteria, per un pressupost de 729.698,92€, fet pel qual no seria exigible el pagament de cap cànon, ni cap altra inversió o cost de manteniment (vegeu apartat 2.2.2).

El fet que l'empresa adjudicatària realitzi una obra no prevista en els plecs és jurídicament incorrecte. D'una banda, la realització d'inversions i despeses diferents de les previstes en els plecs suposa una distorsió de la lliure concurrència en perjudici d'altres licitadors diferents de l'adjudicatari que podrien haver modificat les seves proposicions si haguessin conegut les condicions reals a partir de les quals s'ha executat el contracte. D'altra banda, les clàusules dels plecs són part integrants del contracte, el qual s'ha d'ajustar als plecs; l'execució del contracte sense ajustar-se a les condicions establertes en els plecs dona lloc a un incompliment contractual, atès que contravé l'article 94 de la Llei de contractes que estableix que els efectes dels contractes administratius es regeixen, entre altres, pels plecs de clàusules administratives i de prescripcions tècniques.

En relació als preus dels articles que es venen en la cafeteria i en les màquines expenedores, el plec de prescripcions tècniques establia que l'augment anual de preus com a norma general no superaria l'IPC.

La Sindicatura ha revisat els preus del menú i dels sis articles que l'hospital va utilitzar per valorar la proposta econòmica de la prestació en la selecció de l'adjudicatari. D'aquesta anàlisi es desprèn que l'any 2006 els preus dels articles de la cafeteria destinats al personal de l'hospital es van incrementar un 3,76% i els destinats al públic un 5,51%, malgrat que la variació de l'IPC va ser un 3,7%. L'any 2007 els preus dels articles de la cafeteria destinats al personal es van incrementar un 3,62% i els destinats al públic un 5,22%, mentre que la variació interanual de l'IPC de desembre de 2006 va ser d'un 2,7%.

Els articles que han sofert increments més elevats han estat el cafè amb llet, que va augmentar un 11,76% i un 10,53% en els anys 2006 i 2007, respectivament, i el croissant, amb increments d'un 6,25% i d'un 5,88% en els respectius exercicis en la cafeteria del públic general. Dels articles examinats l'any 2006, només el menú, l'entrepà de pernil i el cafè de la cafeteria del personal i l'any 2007, el cafè de la cafeteria del personal es van incrementar en igual o menor percentatge que la variació de l'IPC de cada exercici anterior.

Pel que fa al grau de satisfacció dels usuaris d'aquest servei, l'hospital ha informat que no consta que hagin realitzat cap reclamació a la Unitat d'atenció a l'usuari.

En relació al desenvolupament de l'activitat d'Areas, SA, l'hospital no ha sol·licitat a l'empresa que li lliurés el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys relatiu a l'activitat que té adjudicada, els quals hauria de facilitar amb una periodicitat anual, d'acord amb la clàusula 7 del plec de prescripcions tècniques.

i) Improcedència de traslladar a futurs adjudicataris obligacions que es contrauen en l'actualitat

Del contracte del servei de la cafeteria es desprèn que amb posterioritat a l'adjudicació del servei de cafeteria i restauració es va encarregar a Areas, SA la realització d'altres obres diferents de les esmentades en els apartats anteriors per import de 75.302 €.

En el contracte s'estableix que aquestes obres s'amortitzaran en dos anys a partir dels deu anys del contracte i a càrrec del nou adjudicatari, que en cas que no fos Areas, SA, haurà de satisfer aquest import més l'IPC a l'empresa Areas, SA.

La clàusula d'aquest contracte no és lícita, atès que l'administració no pot traslladar una obligació del mateix hospital a un hipotètic futur adjudicatari d'un potencial contracte a signar, d'acord amb el que estableix la Junta Consultiva de Contratación Administrativa de l'Estat en l'informe 11/93, de 12 de juliol.

2.2.2. Construcció de l'edifici on està ubicada la cafeteria

L'hospital va encarregar a Areas, SA la realització del projecte i la construcció d'un nou edifici annexat a l'hospital per ubicar-hi la cafeteria. Alhora, aquesta empresa va subcontractar la realització del projecte a l'empresa Bogdanov i Associats, SL i l'execució de l'obra a l'empresa constructora Proyectos y Ejecuciones de Obra, SA.

La primera menció que es fa d'aquesta obra és en la resolució de l'adjudicació del servei de cafeteria, de data 9 de gener de 2002, en la qual l'òrgan de contractació va establir que l'adjudicació quedava condicionada a la recepció de les obres de construcció d'un edifici annex a l'hospital.

Aquesta condició queda concretada mitjançant resolució de la mateixa data del director del centre hospitalari, en la qual va determinar que l'adjudicatari dels serveis de cafeteria i restauració tenia l'obligació de construir un edifici annex a l'hospital per localitzar la nova cafeteria. Així mateix en l'apartat quart de la resolució es posa de manifest la necessitat que es culminin les obres del nou edifici per tal que s'hi pugui prestar el servei de cafeteria objecte del contracte de referència. El pressupost de l'obra va ser 729.698,92 € i incloïa 68.815,89 € de despeses financeres,

D'aquest apartat cal fer les observacions següents:

a) Obra realitzada sense procediment contractual

La construcció de l'edifici annex a l'hospital per ubicar-hi el servei de cafeteria s'ha realitzat sense seguir cap procediment contractual. En aquest sentit, ni en la resolució d'incoació de l'expedient del servei de cafeteria, ni en els seus plecs de clàusules, ni en la resolució d'aprovació de l'expedient, ni en la publicitat de la licitació efectuada al DOGC, ni en la resolució d'adjudicació ni en el contracte s'establia que l'objecte del contracte fos, entre altres, la construcció d'un edifici.

Pel que fa a la redacció del projecte de la construcció de l'edifici de la cafeteria, l'hospital no disposa de cap contracte signat amb cap empresa. El centre ha informat que va adjudicar directament la redacció del projecte a Areas, SA i que aquesta entitat el va subcontractar a una altra societat. L'article 196 de la Llei de contractes estableix que la redacció de projectes és un contracte de consultoria i assistència, per tant s'hauria d'haver ajustat als principis de publicitat i concurrència i regit, quant a la seva preparació, adjudicació, execució, efectes i extinció, pels procediments que regula la Llei de contractes, d'acord amb el que estableix l'article 7 d'aquesta mateixa Llei.

Així mateix, la construcció de la nova cafeteria s'hauria d'haver tramitat com un contracte administratiu d'obra típic, que s'hauria d'haver ajustat als principis de publicitat i concurrència, i regit quant a la seva preparació, adjudicació, execució, efectes i extinció pels procediments que regula la Llei de contractes, d'acord amb el que estableix l'article 7 d'aquesta mateixa Llei.

L'hospital tampoc no disposa del cap contracte formalitzat amb l'empresa que es va encarregar de construir l'obra, ni de l'acta de comprovació ni de la de recepció de les obres, fets pels quals es desconeix si l'edifici on es presta el servei de cafeteria és propietat o no de l'hospital i si l'execució de l'obra es va realitzar a satisfacció de l'administració i d'acord amb el projecte de l'obra.

b) Manca d'autorització ambiental

Areas, SA va sol·licitar a l'Ajuntament de Tortosa l'autorització ambiental per a l'àrea de servei de la cafeteria. L'ajuntament va denegar l'autorització en data 7 de novembre de 2002 perquè aquesta activitat es trobava integrada en el conjunt d'instal·lacions que conformen l'Hospital i per tant, i atès que no constava que l'hospital disposés de la llicència municipal d'activitats, esqueia tramitar la llicència ambiental de tot el conjunt de les instal·lacions de l'hospital.

A 20 de setembre de 2007, l'hospital encara no disposa de la llicència ambiental, malgrat que durant aquests cinc anys ha fet diferents actuacions per obtenir-la.

2.2.3. Explotació d'una botiga (quiosc)

L'objecte del contracte d'explotació d'una botiga és la gestió i explotació d'un quiosc per a la venda de llibres, premsa, petits estris de neteja personal i objectes de regal.

El procediment d'adjudicació va ser obert i la forma d'adjudicació la del concurs. L'explotació del quiosc ja s'havia licitat amb anterioritat en la tramitació del contracte del servei de cafeteria però, tal com s'explica en l'apartat 2.2.1, l'empresa adjudicatària d'aquest contracte no la va dur a terme.

L'explotació del quiosc es va adjudicar el 24 de desembre de 2003 a una persona física. El termini del contracte, formalitzat l'1 de juliol de 2004, és de deu anys.

De la revisió d'aquest contracte cal fer les observacions següents:

a) Aprovació incorrecta de l'expedient

L'òrgan de contractació va aprovar l'expedient de contractació de l'explotació del quiosc mitjançant una resolució que no està datada i on no es disposa de l'obertura del procediment d'adjudicació ni compren l'aprovació de la despesa, fets que incompleixen el que estableix l'article 69.1 de la Llei de contractes.

b) Incidències administratives en el procediment d'adjudicació

L'hospital no disposa d'acreditació de la data en què l'únic licitador que es va presentar al concurs va aportar la documentació per a la licitació, fet pel qual no es pot determinar si la va presentar dins el termini establert en el procediment contractual.

L'acta de la sessió de la Mesa de Contractació d'obertura de la documentació acreditativa de la solvència econòmica i tècnica no fa referència a si la documentació aportada pel licitador era correcta en temps i forma. La qualificació dels documents presentats pels licitadors és una de les funcions de la Mesa, d'acord amb l'article 88 de la Llei de contractes. D'altra banda en l'expedient no consta la valoració de la proposició del licitador d'acord amb els criteris d'adjudicació establerts en els plecs de clàusules administratives.

c) Despeses de publicitat de la licitació no satisfetes per l'adjudicatari

No consta que l'adjudicatari hagi satisfet les despeses de publicitat de l'anunci de la licitació del contracte, fet que incompleix l'article 75 del Reglament general de la Llei de contractes.

d) Manca de constitució de la garantia definitiva

En l'expedient no figura que l'adjudicatari hagi constituït la garantia definitiva de 6.000€. La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 de la Llei de contractes.

e) Retard en la formalització del contracte

El contracte es va formalitzar l'1 de juliol de 2004, set mesos més tard de la data que consta en la carta de notificació de l'adjudicació a l'adjudicatari, fet que incompleix l'article 54 de la Llei de contractes, que estableix que els contractes s'han de formalitzar en el termini de 30 dies a comptar des del següent a la notificació de l'adjudicació.

f) Incidències en el cànon per explotar el servei

En el contracte per l'explotació del servei de quiosc es va fixar que l'adjudicatària pagaria un cànon mensual de 30€, actualitzats cada any amb l'IPC. A resultes d'aquesta actualització, l'any 2006 l'import del cànon es va incrementar un 3,7% i va ascendir a 32,11€ mensuals, 385,32€ anuals.

El centre hospitalari no va elaborar cap estudi tècnic ni econòmic que contingués els càlculs dels rendiments i les despeses esperats de l'explotació del servei, amb objecte de determinar de forma objectiva l'import del cànon anual. El fet de no realitzar aquest estudi contravé l'article 183 del Reglament general de la Llei de contractes que estableix que l'hospital havia d'elaborar el projecte d'explotació del quiosc que hauria d'haver contingut un estudi economicoadministratiu del servei i del seu règim d'utilització.

D'altra banda, el licitador, en la proposta econòmica que va presentar, va oferir de satisfer un cànon superior, de 40€; però en el contracte es va fixar per 30€.

g) Incompliment del plec de prescripcions tècniques

El plec de prescripcions tècniques establia que l'adjudicatària hauria d'adequar al seu càrrec un local situat enfront l'entrada principal de l'hospital per a la venda dels diaris, llibres, revistes, etc. L'adequació d'aquest local no es va dur a terme sinó que, segons ha manifestat l'hospital, l'adjudicatària va adquirir l'estructura d'un quiosc que va situar enfront de la cafeteria.

El fet que l'adjudicatària no realitzi les obres de millora previstes en el plec de prescripcions tècniques per adequar el quiosc, les quals constaven com a criteri d'adjudicació en el plec de clàusules administratives i que per contra adquirís una estructura d'un quiosc per prestar aquest servei, suposa un incompliment del contracte atès que les

clàusules dels plecs formen part del contracte, a les quals aquest s'ha d'ajustar, tal com estableix la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat en l'informe 65/96, de 20 de març de 1997.

A més a més, l'hospital no disposa de cap document que doni el vistiplau a la compra de la nova estructura del quiosc ni a la seva ubicació en els terrenys de l'hospital.

D'altra banda, en relació a la prestació del servei, el plec de clàusules de prescripcions tècniques establia que l'adjudicatària podria concloure el contracte en un termini de tres mesos comptats des que ho hagués sol·licitat. A data posterior de l'exercici fiscalitzat, 5 de maig de 2007, l'adjudicatària va sol·licitar la finalització de la prestació del servei de quiosc amb efectes 5 d'agost de 2007. Aquesta sol·licitud no va ser registrada per l'hospital.

L'òrgan de contractació no ha dictat resolució expressa en relació a la sol·licitud de l'adjudicatària de finalització del contracte, contravenint l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que estableix l'obligatorietat de l'administració de dictar resolució expressa en tots els procediments i de notificar-la independentment de la forma d'iniciació.

D'altra banda, d'acord amb l'article 43 de la Llei 30/1992, que regula el silenci administratiu en procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, cal entendre estimada la sol·licitud de l'adjudicatària i, per tant, el contracte s'ha resolt en data 5 d'agost de 2007.

Tot i això, l'hospital ha informat que la voluntat de l'adjudicatària no era la resolució del contracte sinó la suspensió de la prestació del servei fins poder traspasar el quiosc; és a dir, la suspensió i posterior cessió dels drets i obligacions del contracte a un tercer. Aquesta cessió no es pot dur a terme ja que el contracte ja està rescindit, però en tot cas, la cessió del contracte s'hauria d'haver ajustat al que disposa l'article 114 de la Llei de contractes.

2.2.4. Servei de televisió i telefonia

L'any 2006, l'empresa Rent Vision SA va prestar el servei de televisió i telèfon als pacients que ocupaven habitacions a l'hospital, a partir d'un contracte formalitzat amb el centre hospitalari el 12 de juliol de 1994 i modificat en data 1 de gener de 1999.

El contracte tenia una vigència de dotze anys però mitjançant la modificació esmentada, s'amplia la durada del contracte fins el 12 de juliol de 2016; és a dir, deu anys més.

L'any 2006, 105 habitacions, amb dos llits cada habitació, disposaven del servei de televisió i telefonia.

En relació amb la qualitat de la prestació del servei, el centre ha comunicat que les supervisores de cada planta són les que duen el control sobre l'adequat funcionament dels televisors i telèfons i que són les encarregades de comunicar al personal de Rent Vision, SA les avaries dels aparells. El centre també ha comunicat que el personal d'aquesta empresa acudeix ràpid en cas d'averia, però desconeix el nombre d'avaries que van tenir els televisors i els telèfons durant l'any 2006 i no té documentació ni informació que permeti analitzar la rapidesa amb què les avaries es reparen. Tot i això, no consta cap reclamació en la Unitat d'atenció a l'usuari.

De la revisió d'aquest apartat, cal fer les observacions següents:

a) Contractació sense seguir el procediment legalment establert

L'hospital va adjudicar aquest contracte de forma directa, obviant qualsevol tipus de procediment reglat, amb incompliment dels principis de publicitat i concurrència. Aquest contracte s'hauria d'haver tramitat, quant a la seva preparació, adjudicació, efectes i extinció, d'acord amb els procediments que regula la Llei de contractes en el Llibre I.

b) Incidències en el cànon per l'explotació del servei de televisió i telèfon a les habitacions

En la modificació del contracte es va fixar que Rent Vision, SA pagaria un cànon anual de 700.000 pessetes (4.207,08€) pel servei de televisió i telefonia, el qual es podia incrementar previ acord d'ambdues parts aplicant l'augment de l'IPC anual corresponent.

El centre hospitalari no va elaborar cap estudi tècnic ni econòmic que continguéss els càlculs dels rendiments i despeses esperats de l'explotació del servei, amb l'objecte de determinar de forma objectiva l'import del cànon anual, fet que no permet determinar si l'import del cànon és adequat com a contraprestació de l'explotació dels serveis de telefonia i televisió.

La modificació del contracte preveia que el cànon es pagaria per trimestres o anualitats vençudes i que es podia satisfer en efectiu o en materials per a l'hospital. El centre sanitari ha informat que Rent Vision, SA va satisfer el cànon de l'any 2005 mitjançant la compra de catorze butaques reclinables per a l'hospital per 4.804€. El centre disposa d'una factura de data 20 d'octubre de 2005 per l'adquisició d'aquestes butaques, en la qual figura com a comprador Rent Vision, SA.

El fet que Rent Vision, SA pugui satisfer el seu deute mitjançant un pagament en espècie contravé l'article 60.2 de la Llei general tributària, que estableix que el pagament en espècie només es pot admetre quan una llei ho disposi expressament. El servei de televisió i telefonia és un contracte de naturalesa administrativa especial regulat en la Llei de contractes, i la forma de pagament del cànon està regulat en la Llei de finances

públiques de Catalunya. Ni la Llei de contractes ni la Llei de finances preveuen el pagament en espècie.

D'altra banda, l'hospital de Tortosa no ha reconegut com a dret l'import del cànon de l'exercici 2005 ni ha comptabilitzat el valor de les butaques rebudes com a immobilitzat material.

En data 31 de maig de 2007, l'hospital va liquidar a Rent Vision, SA el cànon de l'any 2006, per 4.981 €, que l'adjudicatari va pagar el 10 de juliol de 2007.

2.3. CONCESSIONS D'OCUPACIÓ DE DOMINI PÚBLIC

La instal·lació de cabines de telèfon en les dependències de l'Hospital de Tortosa s'ha de considerar una ocupació demanial, la qual es regeix per la normativa patrimonial corresponent. Ara bé, en la mesura en què la utilització del domini públic es recull en un contracte li és d'aplicació la normativa de la Llei de contractes en relació als contractes administratius especials.

2.3.1. Explotació de cabines telefòniques

La instal·lació i explotació de telèfons públics en les dependències de l'hospital la va dur a terme Telefónica Telecomunicaciones Públicas, SAU (TTP) a partir del contracte formalitzat el 20 de febrer de 2003, modificat el 3 de març de 2004 mitjançant un annex al contracte i rescindit el 2 de maig de 2006, data en què TTP i l'hospital van signar un nou contracte mitjançant el qual TTP es comprometia a instal·lar sis telèfons públics.

De la revisió d'aquest expedient cal fer l'observació següent:

a) Incidències en el cànon per explotar el servei de cabines telefòniques

En el contracte de 20 de febrer de 2003 es va pactar que TTP pagaria un cànon anual de 8.365,92 €. L'annex al contracte del 3 de març de 2004 modifica únicament la contraprestació econòmica, i estableix que TTP es compromet a donar productes o prestar serveis a favor de l'hospital sense que en cap cas els productes o serveis puguin superar els 8.365,92 €. D'altra banda, el contracte de 2 de maig de 2006 va establir que TTP pagaria una comissió mínima de 3.480 € i una variable calculada en funció dels consums dels telèfons.

El centre hospitalari no va elaborar cap estudi tècnic ni econòmic que continguéss els càlculs dels rendiments i despeses esperats de l'explotació del servei, amb l'objecte de determinar de forma objectiva l'import del cànon anual, fet que no permet determinar si els imports dels cànon eren adequats com a contraprestació de l'explotació dels telèfons públics.

El centre sanitari ha informat que TTP va satisfer el cànon de l'any 2005 mitjançant la compra de 14 butaques reclinables per a l'hospital per 7.100€. El centre disposa d'una factura de data 14 d'octubre de 2005 per l'adquisició d'aquestes butaques, en la qual figura com a comprador TTP.

El fet que TTP pugui satisfer el seu deute mitjançant un pagament en espècie contravé l'article 60.2 de la Llei general tributària, que estableix que el pagament en espècie només es pot admetre quan una llei ho disposi expressament. L'explotació de cabines telefòniques és una autorització d'ocupació del domini públic regulada per la normativa patrimonial mentre que la forma del pagament del cànon està regulat en la Llei de finances públiques de Catalunya. Ni la Llei de finances ni la normativa patrimonial preveuen el pagament en espècie.

D'altra banda, l'hospital no ha reconegut com a dret l'import del cànon de l'exercici 2005 ni ha comptabilitzat com a immobilitzat material el valor de les butaques rebudes.

En data 31 de maig de 2007, l'hospital va liquidar a TTP el cànon de l'any 2006, per 8.675€ que l'adjudicatari va pagar el 22 de juny de 2007. L'import d'aquest cànon correspon a l'import fixat en el contracte de 20 de febrer de 2003, actualitzat amb la variació de l'IPC de cada any, tot i que el nou contracte de 2 de maig de 2006 fixava com a contraprestació econòmica una quantitat anual calculada sobre el consum facturat per telefònica.

2.4. CONVENI PER AL SERVEI D'ASSISTÈNCIA RELIGIOSA

En data 3 de gener de 1979, l'Estat espanyol i la Santa Seu van signar un Acord sobre assumptes jurídics, l'article 4.1 del qual estableix que l'Estat reconeix i garanteix l'exercici del dret a l'assistència religiosa dels ciutadans internats en establiments penitenciaris, hospitals, sanatoris, orfenats i centres similars, tant públics com privats. L'Acord Marc de 24 de juliol de 1985 entre el Ministre de Justícia, el Ministre de Sanitat i Consum i la Santa Seu desenvolupa l'Acord esmentat.

Amb objecte de donar compliment en l'àmbit de Catalunya a l'article 4 de l'Acord de 3 de gener de 1979 i l'Acord Marc de 24 de juliol de 1985, el Departament de Sanitat i Seguretat Social i l'Església Catòlica de Catalunya van subscriure, en data 8 de maig de 1986, un Acord en què el Departament garanteix l'exercici del dret a l'assistència religiosa dels catòlics que reben serveis en els centres de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública.

El 5 de març de 2001 el conseller de Sanitat i Seguretat Social i la Conferència Episcopal Tarraconense van subscriure un conveni en què s'estableix un marc de col·laboració entre les dues institucions adreçat a promoure la viabilitat del servei d'assistència religiosa catòlica als centres sanitaris i on s'aprova un model de conveni a subscriure entre els centres i els bisbats i un mòdul econòmic a partir del qual s'establirà el cost econòmic del servei d'assistència religiosa catòlica.

En data 23 d'octubre de 2001, es va formalitzar el conveni entre l'ICS i el Bisbat de Tortosa, relatiu a la prestació d'assistència religiosa catòlica a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta. Aquest conveni, de caràcter anual, es va prorrogar cada any durant el període que abasta de l'any 2002 al 2006.

L'hospital compta amb un agent pastoral que presta assistència religiosa a temps complet i un altre a temps parcial i destina a aquest servei una capella i un despatx.

L'any 2006 pel servei d'assistència religiosa catòlica, l'hospital va reconèixer obligacions per 27.099,69€, de les quals 11.291,50€ estaven pendents de pagament a 31 de desembre d'aquest exercici.

El centre hospitalari no té establerts convenis per prestar serveis religiosos d'altres confessions.

3. CONCLUSIONS

Un cop analitzats, d'acord amb els objectius previstos, els serveis auxiliars i complementaris a les prestacions sanitàries a pacients, visitants i empleats de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta prestats durant l'any 2006 es formulen les observacions que s'exposen a continuació.

3.1. OBSERVACIONS

En aquest apartat s'inclouen les observacions que es desprenen de la fiscalització realitzada. S'inclouen aquells fets que s'han considerat incorrectes, ja sigui per incompliment de la normativa que els és d'aplicació o perquè s'ha observat alguna ineficiència econòmica. Caldria, per tant, que l'hospital esmenés els fets que tot seguit s'indiquen:

1) Contractació sense seguir el procediment legalment establert

L'hospital va contractar l'empresa Areas, SA per a la realització del projecte i la construcció d'un edifici annexat al centre hospitalari per ubicar-hi la cafeteria sense seguir cap procediment contractual. L'hospital no disposa de documentació que acrediti la titularitat d'aquesta construcció.

La construcció d'aquest edifici, amb una despesa pressupostada de 729.698,92€, s'hauria d'haver efectuat com un contracte administratiu d'obra típic, i la redacció de projectes com un contracte de consultoria i assistència. Ambdós contractes s'haurien d'haver ajustat als principis de publicitat i concurrència, i quant a la seva preparació, adjudicació, execució, efectes i extinció s'havien d'haver regit pels procediments que regula la Llei de contractes, d'acord amb el que estableix l'article 7 d'aquesta mateixa Llei (apartat 2.2.2 a).

L'hospital també va adjudicar el servei de televisió i telefonia de les habitacions de forma directa, obviant qualsevol tipus de procediment reglat, amb incompliment dels principis de publicitat i concurrència. Aquest contracte s'hauria d'haver tramitat quant a la seva preparació, adjudicació, efectes i extinció d'acord amb els procediments que regula la Llei de contractes en el Llibre I (apartat 2.2.4.a).

2) Modificació de l'objecte del contracte

L'hospital va adjudicar a Areas, SA exclusivament el servei de cafeteria, malgrat que havia licitat un contracte que tenia per objecte el servei de cafeteria i el servei de botiga. L'oferta presentada per Areas, SA també incloïa la realització dels dos serveis.

L'òrgan de contractació no podia modificar l'objecte licitat ja que això suposa un obstacle al principi de lliure concurrència que ha de presidir la contractació de les administracions públiques atès que els licitadors diferents de l'adjudicatari podien haver modificat les seves proposicions si haguessin conegut la modificació de l'objecte contractual (apartat 2.2.1 a).

3) Incidències en les actuacions administratives preparatòries del contracte

En l'expedient del servei de bugaderia no hi figuren els plecs de clàusules administratives particulars que inclouen els pactes i condicions que defineixen els drets i obligacions que assumiran les parts del contracte (apartat 2.1.1.d).

Els plecs de clàusules administratives particulars dels expedients dels serveis de neteja i jardineria i de seguretat no contenen la classificació que havien de tenir els licitadors, cosa que incompleix l'article 67.7.b) del Reglament general de la Llei de contractes (apartats 2.1.2.a i 2.1.3.a).

L'òrgan de contractació va aprovar els expedients de contractació del servei de bugaderia, del servei de neteja i jardineria, del servei de seguretat i de l'explotació del quiosc mitjançant resolucions que no estan datades, les quals no disposen l'obertura del procediment d'adjudicació ni comprenen l'aprovació de la despesa, fets que incompleixen el que estableix l'article 69.1 de la Llei de contractes (apartats 2.1.1.a, 2.1.2.a, 2.1.3.a i 2.2.3.a).

4) Improcedència de traslladar a futurs adjudicataris obligacions que es contrauen en l'actualitat

En el plec de prescripcions tècniques de l'expedient de contractació de la neteja i jardineria hi consta que l'empresa adjudicatària s'haurà de fer càrrec de 18.000€ que corresponen a l'amortització pendent de les obres que va efectuar l'adjudicatari anterior arran del contracte de neteja vigent amb anterioritat al signat en data 24 de gener de 2006.

Amb posterioritat a l'adjudicació de la gestió del servei de cafeteria i restauració es va encarregar a Areas, SA la realització d'obres per 75.302 €, les quals s'amortitzaran en dos anys a partir dels deu anys del contracte i a càrrec del nou adjudicatari, que, en cas que no fos Areas, SA, haurà de satisfer aquest import més l'IPC a aquesta empresa.

Aquestes clàusules no són lícites, atès que l'administració no pot traslladar una obligació del mateix hospital, com és la de satisfer a l'anterior adjudicatari la part de les inversions no amortitzades a la data de finalització del contracte, a un hipotètic futur adjudicatari d'un potencial contracte a celebrar (apartats 2.1.2.a i 2.2.1.i).

5) Manca d'acreditació de la capacitat per contractar i de la solvència econòmica, financera i tècnica o professional

En l'expedient de contractació del servei de cafeteria i restauració no hi figura la documentació justificativa de la capacitat d'obrar del contractista, ni la documentació acreditativa de la suficient solvència econòmica, financera i tècnica o professional del contractista. Tampoc hi consta que l'adjudicatari hagi presentat la declaració responsable de no trobar-se en cap prohibició per contractar amb l'ICS, tal com disposa l'article 21.5 de la Llei de contractes (apartat 2.2.1.c).

6) Manca d'acreditació de la data en què els licitadors van presentar la documentació

L'hospital no disposa de la documentació que acrediti la data en què els licitadors van presentar la documentació per a licitar en els concursos de bugaderia, neteja i jardineria, seguretat, cafeteria i restauració i explotació d'una botiga, cosa que no permet determinar si les proposicions dels interessats es van presentar dins el termini establert en els procediments contractuals (apartats 2.1.1.d, 2.1.2.b, 2.1.3.b, 2.2.1.d, 2.2.3.b).

7) Manca d'actes i incidències en les actes de les sessions de la Mesa de contractació

L'expedient del servei de cafeteria i restauració no conté l'acta de la sessió de la Mesa de contractació en què es van obrir els sobres que contien la documentació administrativa, la qual hauria d'haver contingut la qualificació de la documentació dels licitadors i les empreses admeses a la licitació i les rebutjades. D'altra banda, l'expedient del quiosc conté l'acta esmentada però no hi consta que la Mesa qualifiqués la documentació (apartats 2.2.1.d i 2.2.3.b).

8) Manca de ponderació qualificativa dels criteris d'adjudicació

Els plecs de clàusules administratives dels expedients de contractació de neteja i jardineria i de seguretat no contien la ponderació qualificativa per a cada criteri d'adjudicació. Aquest fet no garanteix suficientment l'objectivitat i la transparència de l'actuació administrativa (apartats 2.1.2.b i 2.1.3.b).

9) Incidències en la valoració de les proposicions dels licitadors

Areas, SA va resultar adjudicatària del servei de cafeteria i restauració a causa de la puntuació obtinguda en la valoració del projecte tècnic i del cànon ofert. En relació al projecte tècnic, l'hospital va valorar, entre altres, l'aportació d'una partida de 324.546,54 € (32.454,65 € anuals durant 10 anys) per al manteniment i la millora de les instal·lacions que no estaven detallades en l'objecte del contracte, fet pel qual, si s'haguessin dut a terme, haurien d'haver estat objecte d'un altre expedient de contractació independent i, per tant, no es podien valorar en aquesta contractació. D'altra banda l'adjudicatari va obtenir la màxima valoració en relació al cànon ofert a conseqüència que l'hospital va valorar com a cànon els 32.454,65 € anuals esmentats anteriorment, fet que va donar lloc a una duplicitat en la valoració d'un mateix concepte (apartat 2.2.1.d).

Pel que fa a la valoració de les proposicions presentades pels licitadors del contracte de neteja i jardineria, l'hospital va puntuar les millores de les característiques tècniques que l'empresa adjudicatària havia presentat amb posterioritat a l'acte públic d'obertura de les proposicions, fet que incompleix la Llei de contractes. D'altra banda, algunes de les millores de les característiques tècniques que es van valorar corresponien a actuacions que no estan relacionades amb el servei de neteja i jardineria, les quals haurien d'haver estat objecte d'una contractació independent (apartat 2.1.2.b).

L'hospital va adjudicar el servei de bugaderia a Flisa Cataluña, SAU, malgrat que l'oferta d'aquesta empresa excedia el pressupost base de licitació, fet pel qual s'hauria d'haver rebutjat la proposició, d'acord amb l'article 84 del Reglament general de contractació (apartat 2.1.1.b).

10) Manca de motivació de la valoració de les propostes dels licitadors

L'adjudicació dels contractes de neteja i jardineria, de seguretat i de cafeteria i restauració se sustenta en un full, on consten els aspectes que s'han valorat de les propostes dels licitadors, que no està signat ni datat (apartats 2.1.2.b, 2.1.3.b i 2.2.1.d).

Pel que fa als contractes de neteja i jardineria i de seguretat, la puntuació d'alguns aspectes valorats en el full esmentat en el paràgraf anterior no està motivada (apartats 2.1.2.b i 2.1.3.b).

En els concursos del servei de bugaderia i d'explotació del servei de quiosc, es va presentar un únic licitador en cada un. En els expedients no hi consta la valoració, d'acord amb els criteris d'adjudicació dels plecs de clàusules administratives particulars, de les proposicions que van presentar els licitadors respectius (apartats 2.1.1.d i 2.2.3.b).

11) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social

En els expedients de contractació no hi consta que les empreses adjudicatàries dels contractes dels serveis de bugaderia, neteja i jardineria, seguretat i cafeteria i restauració es trobessin al corrent del pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques. Tampoc hi figura la certificació positiva que aquestes empreses es trobaven al corrent d'obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya (apartats 2.1.1.c, 2.1.2.c, 2.1.3.c i 2.2.1.e).

En l'expedient de contractació del servei de cafeteria i restauració no hi consta que l'empresa adjudicatària estigués al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social (apartat 2.2.1.e).

Aquests fets incompleixen l'article 79.2 de la Llei de contractes i l'article 13 del Reglament general de la Llei de contractes, que estableixen que abans de l'adjudicació l'empresa que vagi a resultar adjudicatària ha d'acreditar estar al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.

12) Manca de publicitat de les adjudicacions

L'hospital no va notificar l'adjudicació del contracte de cafeteria i restauració als licitadors que es van presentar al concurs, excepte a l'adjudicatari, fet que incompleix l'article 93 de la Llei de contractes (apartat 2.2.1.f).

L'hospital no ha publicat les adjudicacions dels contractes dels serveis de bugaderia, neteja i jardineria, seguretat, i cafeteria i restauració als diaris oficials corresponents (apartats 2.1.1.e, 2.1.2.d, 2.1.3.d i 2.2.1.f).

Els adjudicataris de la gestió del servei de cafeteria i restauració i de l'explotació del quiosc no van satisfer els costos dels anuncis de licitació, fet que va incomplir el que està establert en els plecs de clàusules administratives i en l'article 75 del Reglament general de la Llei de contractes (apartats 2.2.1.f, 2.2.3.c).

13) Incompliments en la constitució de les garanties

En l'expedient del contracte d'explotació del quiosc no consta que l'adjudicatària constituís la garantia definitiva (apartat 2.2.3.d).

Els adjudicataris dels serveis de neteja i jardineria i de seguretat van constituir la garantia definitiva per imports de 38.382,89€ i de 5.238,20€, respectivament, que corresponen al 4% de l'import d'una anualitat dels contractes. La garantia definitiva s'hauria d'haver constituït pel del 4% de l'import de l'adjudicació, és a dir per 153.531,56€ i 20.952,80€, respectivament (apartats 2.1.2.e i 2.1.3.e).

D'altra banda els adjudicataris dels contractes del serveis de bugaderia, de neteja i jardineria i de cafeteria i restauració van constituir la garantia definitiva amb posterioritat a la data de formalització del contracte. La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit previ necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 de la Llei de contractes (apartats 2.1.1.f, 2.1.2.e i 2.2.1.g)

14) Contracte formalitzat amb retard

El contracte per a l'explotació del quiosc es va formalitzar set mesos més tard de la data que consta en la carta en què es va notificar l'adjudicació a l'adjudicatari, fet que incompleix l'article 54 de la Llei de contractes, que estableix que els contractes s'han de formalitzar en el termini de 30 dies a comptar des del següent a la notificació de l'adjudicació (apartat 2.2.3.e)

15) Incidències en els cànons per explotar els serveis

El centre hospitalari no va elaborar cap estudi tècnic ni econòmic que contingués els càlculs dels rendiments i les despeses esperats del servei d'explotació del servei de cafeteria i restauració, de l'explotació del quiosc, de televisió i telefonia i de l'explotació de les cabines telefòniques, amb l'objecte de determinar de forma objectiva l'import del cànon anual dels respectius contractes. El fet de no realitzar aquest estudi no permet determinar si els imports dels cànons són adequats com a contraprestació de l'explotació dels serveis (apartats 2.1.1. b, 2.2.3.f, 2.2.4.b i 2.3.1.a).

Pel que fa a l'explotació del servei de quiosc, l'adjudicatari va oferir satisfer un cànon de 40€ mensuals però en el contracte es va fixar un cànon de 30€, import que coincideix amb el de la licitació (apartat 2.2.3.f).

En relació amb l'explotació de les cabines telefòniques i del servei de televisió i telefonia, les empreses que explotaven aquests serveis van satisfer els respectius cànons de l'any 2005 mitjançant la compra, cadascuna d'elles, de 14 butaques per a l'hospital. Atès que el pagament en espècie d'aquests deutes no està previst en la normativa que els regula, s'havia d'haver efectuat en efectiu, d'acord amb l'article 60 de la Llei general tributària.

L'hospital no ha comptabilitzat com a drets reconeguts l'import dels cànons de l'exercici 2005 per l'explotació d'aquests serveis ni com a immobilitzat material el valor de les butaques.

Pel que fa al cànon de l'any 2006 per l'explotació de les cabines telefòniques, el seu import no es va ajustar al contracte signat el 2 de maig de 2006 sinó que es va calcular d'acord amb l'anterior contracte, de data 20 de febrer de 2003, que no era vigent (apartats 2.2.4.b i 2.3.1.a).

16) Revisions dels preus del servei de cafeteria i restauració que no s'ajusten als plecs

En el contracte del servei de cafeteria i restauració, el preu dels articles de la cafeteria destinada al públic, a partir dels quals es va valorar la proposició d'Areas, SA, es van incrementar en un 5,51% de mitjana l'any 2006 i en un 5,22%, l'any 2007; tot i que el plec de prescripcions tècniques estableix que la revisió anual de preus, com a norma general, no superaria la variació de l'IPC, que va ser del 3,7% i del 2,7% en els respectius exercicis. L'any 2007, els preus dels articles destinats al personal de l'hospital també es van incrementar de mitjana en major proporció a la variació de l'IPC (apartat 2.2.1.h).

17) Incompliment de les clàusules econòmiques

D'acord amb la proposició presentada per l'empresa adjudicatària del servei de cafeteria i restauració, Areas, SA s'havia de fer càrrec de les millores en el local i en els equipaments on estava situada la cafeteria per import de 369.321,93 €, satisfer el cànon de 4.183,04 € anuals i destinar 32.454,65 € anuals, que s'havien d'adequar cada any a l'IPC, al manteniment i la millora de les instal·lacions de l'hospital.

L'adjudicatari no ha realitzat les inversions ni va destinar els recursos al manteniment de les instal·lacions ni ha satisfet cap import en concepte de cànon perquè l'òrgan de contractació, mitjançant resolució de 9 de gener de 2001, va establir que Areas, SA construiria a càrrec seu un edifici annex a l'hospital per a la localització de la nova cafeteria, per un pressupost de 729.698,92 €, fet pel qual no seria exigible el pagament de cap cànon, ni cap altra inversió o cost de manteniment.

D'altra banda, l'adjudicatària de l'explotació del servei de quiosc tampoc va adequar el local previst en els plecs situat enfront de l'entrada principal de l'hospital sinó que, segons ha manifestat l'hospital, va adquirir l'estructura d'un quiosc que va situar davant de la cafeteria.

El fet que l'empresa adjudicatària realitzi una obra o una inversió no prevista en els plecs és jurídicament incorrecte; d'una banda suposa una distorsió de la lliure concurrència en perjudici d'altres licitadors que diferents de l'adjudicatari podien haver modificat les seves proposicions si haguessin conegut les condicions reals a partir de les quals es va adjudicar el contracte i de l'altra, suposa un incompliment contractual, atès que les clàusules dels plecs són part integrants del contracte (apartats 2.2.1.h i 2.2.3.g).

L'hospital no disposa de cap document que doni el vistiplau a la compra de l'estructura del quiosc ni a la seva ubicació en els terrenys de l'hospital (apartat 2.2.3.g).

Algunes de les millores de les característiques tècniques ofertes per l'empresa adjudicatària del servei de neteja no estan adequadament justificades perquè corresponen a actuacions realitzades amb anterioritat a l'adjudicació del contracte o perquè no es disposa de la documentació acreditativa de la realització de la millora. D'altra banda Eulen, SA no va realitzar les accions especials de neteja per 9.595,72 € previstes en el plec de

prescripcions tècniques; no obstant això, l'hospital no va deduir aquest import de la factura del mes de desembre, tal com s'estableix en el plec esmentat (apartat 2.1.2.g).

18) Incompliment d'altres clàusules dels plecs

L'hospital no ha sol·licitat a l'empresa adjudicatària del servei de cafeteria i restauració que li lliurés el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys relatiu a l'activitat que té adjudicada, els quals hauria de facilitar amb una periodicitat anual, d'acord amb la clàusula 7 del plec de prescripcions tècniques (apartat 2.2.1.h).

El centre hospitalari no pesa la roba bruta que lliura a l'adjudicatària del servei de bugaderia i la roba neta que aquesta li entrega; per tant, no es poden confrontar els valors de les pesades realitzades per l'adjudicatari amb les de l'hospital, tal com estableix el plec de prescripcions tècniques. A més a més hi ha diferències que l'hospital no ha sabut explicar entre els quilos de roba lliurada per Flisa Catalunya, SAU a l'hospital i els quilos de roba que l'empresa ha facturat (apartat 2.1.1.g).

19) Durada dels contractes superior a la fixada en la normativa

Els contractes de neteja i jardineria i de seguretat tenen una durada de quatre anys. El contracte de neteja és, a més, prorrogable fins a un màxim de dos anys. La durada d'aquests contractes incompleixen l'article 198 de la Llei de contractes, que estableix que els contractes de serveis no poden tenir un termini de vigència superior a dos anys i, si es preveuen pròrroques, la durada total del contracte, incloses les seves pròrroques, no pot excedir de quatre anys (apartats 2.1.2.f i 2.1.3.f).

D'altra banda, els plecs de prescripcions tècniques del contracte de seguretat estableixen un termini del contracte d'un any, termini que entra en contradicció amb la durada establerta en el contracte (apartat 2.1.3.f).

20) Actualització de preus anticipada

A partir de l'1 de gener de 2007 es van actualitzar els preus del contracte de neteja i jardineria en un 2,70%, percentatge que correspon a l'IPC interanual de desembre de 2006. Aquesta actualització incompleix l'article 103.1 de la Llei de contractes ja que no havia transcorregut un any des de l'adjudicació del contracte, el 23 de gener de 2006 (apartat 2.1.2.h).

21) Manca de resolució expressa i impossibilitat de cessió d'un contracte per estar rescindit

En data 5 de maig de 2007, l'adjudicatària de l'explotació del quiosc va sol·licitar la finalització de la prestació del servei amb efectes 5 d'agost de 2007. L'òrgan de contractació no ha dictat resolució expressa respecte a aquesta sol·licitud, contravenint la Llei 30/1992, de 26 de novembre de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que estableix l'obligatorietat de l'administració de dictar

resolució expressa en tots els procediments i de notificar-la sigui quina sigui la forma d'iniciació. Tot i això, d'acord amb l'article 43 d'aquesta mateixa norma que regula el silenci administratiu, cal entendre estimada la sol·licitud de l'adjudicatària i per tant, el contracte s'ha resolt en data 5 d'agost de 2007.

L'hospital ha informat que la voluntat de l'adjudicatària no era la resolució del contracte sinó la suspensió de la prestació del servei i posterior cessió dels drets i obligacions del contracte a un tercer. Aquesta cessió no es pot dur a terme ja que el contracte ja està rescindit, però la cessió del contracte s'hauria d'haver ajustat al que disposa l'article 114 de la Llei de contractes (apartat 2.2.3.g).

22) Modificació inadequada del contracte de seguretat

El contracte de seguretat es va adjudicar el 22 de desembre de 2005 i es va modificar l'1 de juny de 2006 amb la contractació d'un altre vigilant jurat les 24 hores del dia, durant un període que abastava des de l'1 de juny fins al 31 de desembre de 2006.

Aquesta modificació, que ha implicat una despesa addicional en seguretat de 76.390,41 € l'any 2006, no s'ajusta a la Llei de contractes ja que incompleix l'article 101 d'aquesta normativa, que estableix que l'òrgan de contractació només podrà introduir modificacions en els elements que integren el contracte sempre que siguin degudes a necessitats noves o a causes imprevistes. En aquest cas, quan es va iniciar l'expedient de contractació ja es disposava d'un informe emès per la Comissaria General Territorial, de data abril de 2004, que recomanava comptar amb tres vigilants de seguretat les 24 hores del dia; per tant, la modificació del contracte no és deguda a una nova necessitat o a una causa imprevista, sinó que aquesta necessitat ja existia i era coneguda pel centre hospitalari en el moment que es va incoar l'expedient de contractació, el mes de juny de 2005.

D'altra banda, el centre no ha formalitzat la modificació del contracte en el corresponent document administratiu, i, per tant, ha contravingut el que disposa l'article 101.2 de la Llei de contractes. A més, Eulen Seguridad, SA va començar a prestar el servei d'ampliació de seguretat el mes de juny de 2006, gairebé dos mesos abans de constituir la garantia definitiva, el 21 d'agost de 2006.

Durant l'any 2007 Eulen Seguridad, SA va continuar prestant el servei de seguretat mitjançant un vigilant a més a més del que ja estava contractat sense formalitzar cap contracte per escrit per aquesta prestació addicional. Això implica que el centre hospitalari va adjudicar directament la prestació d'aquest servei addicional, sense ajustar aquesta contractació als principis de publicitat i concurrència i la seva preparació, adjudicació, execució, efectes i extinció als procediments que regula la Llei de contractes (apartat 2.1.3.g).

23) Manca d'autorització ambiental

A 20 de setembre de 2007, l'hospital no disposa de la llicència ambiental pel conjunt d'instal·lacions de l'hospital (apartat 2.2.2.b).

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, per la Llei 7/2002, de 25 d'abril i per la Llei 7/2004 de 16 de juliol, el present projecte d'informe de fiscalització fou tramès, en data 14 de desembre de 2007, al director gerent de l'Institut Català de la Salut per tal que, si fos el cas, es presentessin les al·legacions corresponents en els terminis establerts.

En data 3 de gener de 2008, el gerent territorial de l'ICS a les Terres de l'Ebre va demanar una pròrroga del termini de presentació d'al·legacions que la Sindicatura va concedir.

La documentació annexa, a la qual es refereixen les al·legacions, no ha estat reproduïda i s'ha dipositat a l'arxiu de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

A continuació es transcriu l'escrit de contesta rebut del gerent territorial de l'ICS a les Terres de l'Ebre:

Sindicatura de Comptes
Av. Litoral, 12-14
08005 - Barcelona

Senyor,

En resposta a l'informe provisional de fiscalització núm. F-08/2007 corresponent a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, exercici 2006, adjuntem escrit d'al·legacions.

Ens mantenim a la seva disposició per qualsevol dubte i per seguir col·laborant en tot allò que ens sigui possible i amb la màxima diligència.

Cordialment,

[Signatura]

Carles Tobar Pascual
Gerent Territorial de l'ICS
a les Terres del Ebre

Tortosa, 7 de gener de 2008

**Al·legacions a l'informe provisional de fiscalització núm. F-08/2007
de la Sindicatura de Comptes**

1. En referència al contracte amb Area, S.A., aquest va ser adjudicat i fiscalitzat al exercici 2002. L'expedient, si bé inicialment va ser incoat per la prestació del servei de cafeteria de la cafeteria del Hospital a un any i amb un cànon de 2.404 euro, amb posterioritat, i donat la manca d'espais assistencials (actualment en el lloc on s'ubica la cafeteria s'han incorporat gabinets de radiologia), el mal estat de l'anterior cafeteria i la manca de pressupost de inversions, des de la Direcció es va optar per consultar verbalment entre les diferents empreses que es van presentar quina podria assumir la inversió en una nova cafeteria. D'aquestes converses i donada la urgència del tema que es solapava amb les reformes del servei de radiologia colindant amb la cafeteria, la Direcció va adjudicar el servei de cafeteria per a 10 anys a partir del 2002 a l'empresa Areas, S.A., la única empresa que va manifestar que podia assumir una inversió d'aquesta magnitud. L'esmentada empresa va construir la nova cafeteria fora del Hospital en un annex i la que va contractar les empreses constructores, tot supervisat per la Direcció d'Infraestructures del ICS.
2. En referència a la manca d'acreditació de certa documentació com capacitat d'obrar, estar al corrent de les obligacions tributàries, solvència econòmica i tècnica i donats els grans problemes d'espai del Hospital, hi ha documentació que una vegada es va presentar a la Intervenció perquè la seva fiscalització es va arxivar en un magatzem extern que ha sofert molts moviments i no hem estat capaços de localitzar-la en els terminis facilitats.
3. Cal remarcar que tots els contractes han estat fiscalitzats en temps i forma per la Intervenció Delegada. Per l'esmentat en el punt anterior i pel fet que no es passi pel registre d'entrada del Hospital tota la documentació, no ha estat possible demostrar físicament que la documentació està conforme la legislació.
4. En referència al càlcul dels diferents cànon i donat que són contractes que van iniciar la seva raó de ser fa molts anys i si no es produeixen situacions que els facin variar significativament a l'alça, els cànon es calculen de forma repetitiva incloent el IPC. Més aviat al contrari, en casos com cabines de telèfons, telèfons d'habitació, TV. ... ens ha costat molt trobar empreses que pels volums d'activitat fessin ofertes i que a més facin efectius els cànon donada la gran utilització dels telèfons mòbils particulars, entre d'altres motius.
5. Pel que fa als contractes de seguretat, i neteja son contractes portats a Acord de Govern i autoritzats i fiscalitzats com a plurianuals amb una durada de 4 anys. La ampliació del contracte de seguretat es va fer seguint el informe dels mossos d'esquadra del 2005 i per raons d'urgència. Al 2007, i donat que la empresa adjudicatària del servei es Eulen, es va considerar que per raons tècniques, organitzatives i econòmiques, i donat que es mantenia el preu adjudicat inicialment, es seguis ampliant el contracte als adjudicataris inicials.
6. No obstant l'anteriorment manifestat s'assumeix des de la Direcció la necessitat de dotar els recursos necessaris per tal de resoldre les incidències detectades

com a resultat del present informe i es tindran molt en compte com a punts de millora en la nostra gestió.

7. Com ampliació de les presents al·legacions, s'adjunta còpia de les manifestacions realitzades de data 29 novembre amb data de sortida 30 de novembre número de registre 1440.
8. En termes generals, volem manifestar que en tot moment s'han seguit els procediments establerts per la legislació vigent i que els expedients han estat fiscalitzats per la Intervenció Delegada en temps i forma.

Cordialment,

[Signatura]

Carles Tobar Pascual
Gerent Territorial de l'ICS
a les Terres de l'Ebre

Tortosa, 7 de gener de 2008

5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS

Totes les al·legacions formulades per l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta al projecte d'informe de fiscalització 08/2007, referent a *l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, exercici 2006*, han estat analitzades i valorades degudament. El text inicial de l'informe no s'ha alterat per entendre que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè no es comparteixen els judicis exposats en aquelles.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: març de 2008

Dipòsit legal: B-17095-2008